47ՐԴ ՏԱՐԻ ԹԻՒ 2641 — ԵՐԿՈՒՇԱԲԹԻ — 1330 ՇԷՎՎԱԼ 23—1912 ՄԵՊՏԵՄԲԵՐ 23—6

JOURNAL ARMÉNIEN
MANZOUMÉ-I EFKIAR
54 Grand' Rue de Pera No. 54
Constantinople

ՏԷՐ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆ
ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ Ֆ. ԳԱՅՍԷՐԵԱՆ
ԶՐՕՒ ԿՕՒՂՂՈՒԻ ԱՄԷՆ ԳՐՕՒԹԻՒՆ

ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
Կ. ՊՕԼԻՍ, ՊԱՊԸ ԱԼԻ ՀԱՅՏԷՍԻ, ԹԻՒ 54

ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ՈՒՂՂՈՒԱՏ ՋԵՌԱԳԻՐՆԵՐ ԵՏ ՋԵՆ ՏՐՈՒԻՐ

Մանկական Էֆքեար

ԱԶԱՏԱԿԱՆ ԱՆԿԱԽ ՕՐԿԱՆ

ՊԱՏԿԵՐԱԶԱՐԴ

منظومهٔ افکار ارمنیجه یومی غزته
صاحب امتیاز اوحانس فرید
٥٤ نومرو باب عالی جاده‌سنده نومره‌لی اداره‌خانه‌سی

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ԿԱՆԽԻԿ	ՏԱՐԻ.	ՎԵՑՄՍ.	ԵՌԱՄՍԵ.
Պոլսոյ համար	80 Ղ.	45	25 Ղ.
Գաւառներու համար	80 »	45	25 »
Արտասահմանի »	25 Ֆր.	14	8 Ֆր.

ՑԱՑՏԱՐԱՐՈՒԹԵԱՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ
Մէկ անգամի համար տողը 5 ղրշ., մէկէ աւելի ծանուցմանց համար մասնաւոր պայմաններ։

10 ՓԱՐԱ — ԿԸ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԻ ԱՄԷՆ ՕՐ ԱՐՇԱԼՈՅՍԻՆ — 10 ՓԱՐԱ

ԻՆՉՊԷ՞Ս ՎԵՐԱԾՆԵՑԱՒ ՊՈՒԼԿԱՐԻԱՆ

ՊԶՏԻԿ ՊԵՏՈՒԹԵԱՆ ՄԸ ԸՆԾԱՅԱԾ ՄԵԾ ԴԱՍԵՐԸ

ՀՐԱՇԱԼԻ ԿԱԶՄՈՒԹԻՒՆ ԱՐԴԻ ԺԱՄԱՆԱԿՆԵՐՈՒ ՊԵՏՈՒԹԵԱՆ ՄԸ

Դ.

Ի՞նչ մեթոտի հետեւեցաւ Պուլկարիա՝ իր քաղաքական դիրքը ամրապնդելու համար.— Մակեդոնական խնդիրը.— Պուլկարիա ալ կ'օգտուի հայկական կարգերէն։— Համաձայնութեան փորձեր Աւստրիոյ հետ.— 1897ին Յունաստանի գործած սխալը չկրկնելու համար.— Պալքանեան դաշնակցութեան առաջին հիմերը.— Ի՞նչ նշանակութիւն կրնայ ունենալ և ի՞նչ դեր կրնայ խաղալ այդ դաշնակցութիւնը։

Պուլկարիա՝ իր անկախութիւնն ու յառաջդիմութիւնը ապահովելու համար՝ ստիպուած է լաւ յարաբերութիւններ մշակել բոլոր մեծ պետութեանց հետ. բայց, պարագաներուն կամ իր քաղաքականութեան անմիջական պէտքերուն համաձայն, քիչ մը աւելի մօտցած է այս կամ այն եւրոպական խմբակցութեան, բանց սակայն անոնցմէ ոչ մէկուն յարելու։ Անկախութիւն ամէնուն ալ հանդէպ, բայց լաւ յարաբերութիւններ ամէնուն հետ.— այս եղած է իր ծրագիրը։ Եւ իրեն համար այս ծրագրին գործադրութիւնը անհունապէս աւելի դիւրին էր քան ուրիշ մը է պետութեան՝ զոր օրինակ Սերպիոյ համար, որովհետեւ ինք բարեբախտութիւնը ունի մեծ պետութիւններէն և ոչ մէկուն հետ անմիջական յնիման մէջ չգտնուելու. անոնցմէ ոչ մէկը իրեն սահմանակից է. իր շուրջը կը գտնուին միայն Թուրքիան, Բուլգարիան և Սերպիան։ Օգտագործելու եղած են որ Միջերկրական ծրագրին գործադրութիւնը չառաջացուցէ առաջ կը տարուէր և չառաջացուցէ անդնդալի արդիւնքներ միայն կուսակցական դիւանագիտութիւնը սկսաւ աշխատիլ որ Իտալիա և Անգլիա.— գեռ նոր իրարու «մօտեցած»,— աւելի ուղղակի կերպով մը չանգռգռուին Պալքանեան գործերուն։ Ցոյսի է տրուեր թէ ինչպէ՞ս այդ միջամտութեան յնորհիւ կարելի գարձաւ Մակեդոնիոյ մէջ ստեղծել եղբայական քոմիթրոյ և եւրոպական ոստիկանական կազմակերպութիւն։

Սիամպուլօֆեանները որոնք նախաբարութիւնը ձեռք առին 1902ին (Բէթրօֆ-Բէթքօֆ՝ գահլիճը, յետոյ՝ զորավար Բէթրօֆի հուժարման վրայ՝ Բէթքօֆի գահլիճը, և ի վերջոյ՝ Բէթքօֆի սպանութենէն ետք՝ Կուտֆի գահլիճը) մտնուորապէս ոչխատեցան որ Եւրոպայի միջամտութեամբ բարեկարգութիւններ մտցուին Մակեդոնիոյ մէջ։ Եղծափխական կազմակերպութեան պետերը հրամանդատուած էին չեթէներուն որ բուն միջոցներէ դիւրանան։ Սարաֆօֆ անգամ զէն ի ձեռին կռուէլէն ետ կեցած էր. Մակեդոնիոյ ազատագրութեան ժամին իր մէջ զայրոյթեամբ կը շարունակէր՝ ասելով թէ չափաւոր համոզմանց տէր ըլլալու համար սպանուեցաւ Կարվենոֆի հետ։ Գ. Սիամպուլօֆ, որ 1906ին զորավար Բէթրօֆի յաջորդեց իրեն արտաքին գործոց նախարար, հետեւեալ խօսքերը ըսաւ Սոպրանիէն մէջ արտասանած առաջին ճառով.— «Հաճոյքով կրնամ հաստատել թէ լաւագոյն յարաբերութիւնները կը մշակենք օտար պետութեանց հետ Խոշոր բարգաւաճման ճամբով մը որուն կը հետեւի անընդմիջաբար, իր մէջազգային յանձնառութիւնները յարգելու մշտակայ մտահոգութիւնը մը, և Պալքանեան թերակղզիին մէջ իր ունեցած կացութեան ապահով գիտակցութիւնը, Պուլկարիա հեռացեալ ա՛լ ուելի մեծ հաստատութեամբ կը շարունակէ պետութեանց հաստատումն ու հաստատութիւնը»։

Գ. Սիամպուլօֆի պատմութիւնը՝ բոլոր տէրութեանց հետ լաւ յարաբերութիւններ մշակելով հանդերձ՝ յայտնապէս քիչ մը աւելի հակեցաւ Վիեննայի կողմը։ Կոլուխովսքի կոմսին հրամարումը արգելը բոլորովին կարելի կը դարձնէր այդ մերձեցումը։ Կոլուխովսքի՝ որ անձամբ ներկայ գտնուած էր Պալքանեան պետութեանց ծնունդին, անկարելի բաներ կը նշանակէր զանոնք և չէր ուզեր անոնց հետ հաստատելու դիմել։ Միւս կողմէ, անձնապէս ալ հակառակ էր Ցերոնիանոս իշխանին, որովհետեւ քնաւ չէր ներում անոր՝ Աւստրիոյ օժանդակութեամբ գահ բարձրանալէն վերջ՝ Ռուսիոյ կողմը հակիլը։ Գ. տ'էնթալ, որ հոմսին յաջորդեց, չուներ բնաւ իր նախորդին կռնատեսակ կարծիքները որոնք արդէն անոր անկումին պատճառ գարձած էին։ 1896 ին Պուլկարիոյ և Սերպիոյ միջեւ ծրագրուած հաշտութիւնը, Մակեդոնիոյ մէջ երկու ազգերուն ունեցած ներկայ չափերուն պատճառաւ չէր յաջողած։ Աւստրո-Սերպ առաջնային ամենասուր առենը սակայն, զմայլելի ոճիր մը կը ներկայանար Պուլկարիոյ՝ Վիեննայի և Սոֆիայի միջև մերձեցում մը ստեղծելու համար։ Մերձեցումը եղաւ, թէև Գ. Սիամպուլօֆ որ աւելի մեծ առաւելութիւններ կը յուսար այդ քաղաքականութենէն և Գ. Գ. Իզվոլսքիի ու տ'Էրէնթալի հետ իր մշակած անձնական յարաբերութիւններէն, յուսախաբ մնաց։ Ցեռոյ՝ նոյն յոյսերը իրականացնելու աշխատեցաւ Բարիզի մէջ, ուր իրը դեսպան գացած էր՝ արտաքին գործոց նախարարութիւնը ձգելով։ Բայց այնտեղ ալ այդ քաղաքականութեամբ մեծ բան չկրցաւ շահիլ, և թերեւս իր անյաջողութիւնն ալ մէկն էր այն էական պատճառներէն որոնք Ցերոնիանոս իշխանը ստիպեցին ընդունելու կուսակցական դիւանագիտութիւնը։

Այդ ամիսներուն՝ մէկ լաւ արդիւնք միայն կրցաւ ձեռք բերել Պուլկարիա։ Ռումանիոյ և Յունաստանի միջև ղրկուած սուր ատգնապը մէկ կողմէն, ու միւս կողմէ ալ Ցերոնիանոս իշխանի և Պէրլինի ու Վիեննայի միջև մշակուած լաւ յարաբերութիւնները, դպա մը սեղծեցին Ռումանիոյ և Պուլկարիոյ միջեւ։ Կարելի է ըսել թէ բարեկամութեան կամուրջ մը ձգուեցաւ Դանուբի վրայէն, թէև ոչ բաւական ամենայն ասուրով։ Տեսական գործ մը էր արգեօք եղածը։ առաջին հմնաբարը չէր ունկա պաշտպանական պետութեանց համաձայնութեան մը որ հեռուէն այնքան գիւրին կ'երեւայ և զոր սակայն այնքան արգելքներ, հին ոխեր և իրարու հակոտնեայ շահեր անհնարին կը դարձնեն։ Պզտիկ պետութեանց այդ խմբակումը սա արդիւնքը պիտի ունենար որ անոնք պիտի կրնային ինքզինքնին պաշտպանել սոսկ իրենց ոյժերով, և ի հարկին լուծել, միշտ միայն իրենց միջոցներով, Պալքանեան և Արեւելեան խնդիրները։ Միւս կողմէ, այդ խմբակումը արդեւք պիտի էլլար մեծ պետութեանց դէպի Վոսփոր կամ Սելանիկ յառաջխաղացման։ Եւ այս տեսակ պալքանեան համաձայնութիւն մը, իրարու բնական բերումով և կացութեանց տրամաբանական հետեւութեամբ, իրեն իր կռուան մէկ կողմէ Ռուսիան պիտի ունենար, և միւս կողմէ ալ արեւմտեան պետութիւնները, Գերմանիան և Անգլիան։

Այն դեղեցիկ ներդաշնակութիւնը որ կը տիրէ Լոնտոնի Բէթերսպուրգի և Բարիզի դահլիճներուն միջեւ, նոր արը մը կը մտցնէ արեւելեան խնդիրներուն մէջ։ Անցած է այն ժամանակը ուր Անգլիոյ և Ռուսիոյ անհամաձայնութիւնը պատճառ կը դառնար Եւրոպական և Ասիական Թուրքիոյ բոլոր կենսառութեանց։ Ռուսիան—սերպ—պուլկար համաձայնութիւնը մը՝ Անգլիոյ, Ռուսիոյ և Գերմանիի հովանաւորութեամբ, թերեւս իրեն հետ բերէր մշտապէս վերայանուող չատ մը դժուարութեանց լուծումը։ Սիք երբեք այս համաձայնութիւնը իրականանայ, Պուլկարիա զայն մեծ ժամանակ պիտի պարտի իր իշխանին քաղաքականութեան (*)։

ՌԸՆԷ ԲԻՆՕՆ

(*) Մ. Խ.— Գ. Բինօնի այս առղերը գրուած են մէկ քանի տարի առաջ։ Ներկայ դէպքերը ցոյց կուտան թէ ա՛յ միայն պարզ համաձայնութիւն, այլ նոյն իսկ պաշտպանողական և յարձակողական դաշնակցութիւն կնքուած է պալքանեան պետութեանց, և աւելի ըլլալով՝ Յունաստանի մէջեւ։ Գ. Բինօնի հաղորդն դուրս կը մնայ միայն Ռումանիան, և անոր տեղ կ'անցնի Գարատաղը, ինչ որ նոյն բանը ըսել չէ։ Իսկ թէ Ռումանիոյ դուռ մնալը կրնայ սպառնալիք մը դառնալ Պուլկարիոյ և միւս դաշնակիցներուն դէմ, այս մասին չատ յոյս տածելն ալ խելացութիւն չէ։ Պալքանեան դաշնակցութեան գլուխը Ռուսիան է, և մինչ այս օրերս ալ Ռուսիոյ ու Ռումանիոյ յարաբերութիւնները յանկարծակի կերպով լարուած են։ Հարցի Պալքանի փոքրիկ ծագած՝ սակայն հետաքրքիր հարցերեն թէ Ռուսիոյ Ջրը Ռումանիոյ թագաւորին հուսակտան բանակի մարտաշնչաւոր առնիմն ներկած է և թէ ռուսական դիմադրական պատգամաւորութիւն մը ուր պատրաստուած է Ռումանիա կ'երթայ այդ տնուանելու ծառայելու։

ԳՈՐԾԻ ՄԱՐԴՈՑ. — Երիտասարդ մը որ գիտէ հայերէն, Թուրքերէն և Ֆրանսերէն, վաճառատան մը մէջ գործ կը փնտռէ։ Դիմել Սուլթան Համամ, Հաճըուլլա խան, թիւ 44։

ՀԱՑ ԱՊՐԻԼ

Արտաքսումը Մայր Երկրէն գէպ՝ Ամերիկա տարուէ տարի մեծ համեմատութիւններ կը ստանայ։ Երկրին ամէն կողմերէն ու ամէն դասակարգի մարդիկ՝ մտաւորական, արհեստաւոր, հողագործ, վաճառական կամ պարզ բանուոր, կուգան ու կուգան անընդհատ, նոր Աշխարհի եւսուզեա տենդօտ կեանքին ու անսարդ յորձանքներուն մէջ, գործ փ'տռելու կամ իրենց բախտը փորձելու համար։

Ո՛չ հայրենիքի երդիքին ու հողին փարած մնալու համար այսահրէն կամ երկրի մէջ եղած ցնցող սրտառուչ կոչերը, ոչ գեղեցկութեան չարիքներն ու չատերուն թշուառութիւնը ցոյց տալու նպատակաւ գործածուած պերճախօս՝ համոզիչ փաստերն ու օրինակները, ոչ գործարաններու սպառող գժոխքներ կեանքին չուրջ սոսմանկեցուցիչ նկարագրութիւնները չեն կրնար թուլք կանգնել այս հատնիքին դէմ, որ կ'երեւայ թէ պիտի չարունակուի յարատեւ թափով մը, քանի երկրին քաղաքական ու անտեսական արդի պայմանները իրապես ու հիմնապէս չփոխուին և հետեւաբար հանգուժ չլի կեանք մը չտեսնուի Թուրքիոյ մէջ։

Թողունք վստահութիւնը՝ եթէ միայն զօրաւոր պատճառներ ունենային յուսալու, որ Ամերիկայոյ պիտի յաջողի պահել իր ինքնութիւնը իբր Հայ, կարելի էր մինչեւ մէկ ասպիսան անվրդով գիտել կացութիւնը, նոյն իսկ այս գաղութին բարիք ու կարեւոր ծառայութիւններ սպասել Հայ ժողովուրդին ու հայրենիքին համար։ Բայց գժբախտաբար ստիպուած ենք ընդունիլ որ Հայը՝ որքան իր սեփական հայրենիքին մէջ տակուն, նոյնքան անոր արեւին տակ փխրուն է։ Հոն գարերէ է վեր անենկուն կորովով մը կը դիմադրէ ամէն տեսակ ադէներու ու փորձանքներու և տրտակարգ ոյժով ու կենսունակութեամբ կը պաշտպանէ ու կը պահէ իր գոյութիւնը. մինչդեռ հոս չացուցէլ երգներու, մեզի հրապոյրներու անձնատուր՝ կը թուլնայ, կը կակուզնայ շուտով և մէկ քանի տարուան մէջ վրայ կուգայ իր ազգային անհատականութիւնն ու առանձնայատկութիւնները և չրջապատող տարրերու մէջ չատ գիւրաւ ձուլուելու, կորսուելու վտանգին ենթակայ կը դանուի մէջտ։

Իրաւ, քանի ընտանեան ու հայրենի յիշատակներ թարմ ու վառ մնան, զարմանք հետաքրքրուի երկրի կեանքով ու պէտքերով և այդ պատճառաւ կրպակ, կազմակերպութիւններ ստեղծուին և գաղթականութեան հասնիք չարունակուի, կարելի է յուսալ որ Երկրի և Նոր Աշխարհի Հայերուն միջեւ յարաբերութիւնները չկիսի խզուին բոլորովին, որով և Ամերիկահայութիւնը այսօր պիտի քաշէլ իր գոյութիւնը։

Բայց վա՞ղը...

Անկարելի է առանց սարսուռի, առանց խորունկ կսկիծի յանել այդ անողոք վաղուան վտանգ Ամերիկայոյ նոր սերունդը արդէն իսկ գրեթէ խորթացած ու օտարացած է, ու վաղը ոչինչ պիտի մնայ նոր Աշխարհի անհուն տարածութեան մէջ ցրուած բուռ մը Հայութենէն, բայց եթէ միայն խլեակ մը ու անուն մը թերեւս։

Մեր յարգելի աշխատակիցը՝ Գ. Մեսրոպ Ժամկոչեան, որ առենք ունեցած էր այս ամառ իբր Ուսարի Հայ դպրոցին վարիչը յարաբերութեան մէջ գտնուիլ և ուսումնասիրել Ամերիկայոյ նոր սերունդը, «Ազդ.»ի մէջ հրատարակեց յօդուած մը, ուր իր չարք մը հետաքրքրաշարժ ու նշանակալից հարցումներուն ուսանող պատանիներու կողմէ տրուած պատասխանները, այս մասին ամէն պատրանք կը ցրէին ու մեր աչքին առջեւ կը դնէին մասյլ ու տխուր պատկերը վաղուան Ամերիկահայութեան։ ու ասի այնպիսի քաղաքի մը մէջ, ուր Հայերը կարեւոր թիւ մը կը կազմեն, սեփական եկեղեցի ունին, յարունակ չի ուժի ու յարաբերութեան մէջ են իրարու հետ, ու կարելի է ըսել թէ դեռ ազգի հայ կնանք մը կ'ապրին վերջապէս։

Հայ ապրի՛լ։... Հայ գաղութին չուրջ ու սրացաւ մէկ մասին այսօրուան մտահոգութիւնն է այս ու ի՞նչպէ՞ որ անխարդ ամէն Հայու գիրգրուրանքի առարկան ու սնեւեան նպատակը ըլլայ։

Ցանք ըսեր թէ դիւրին ու հնարաւոր է Ամերիկա ըսուած այս հսկայ ձուլարանին մէջ Հայ մնալը։ բայց կը պնդենք որ մեր ամէնէն առաջին ու նուիրական պարտականութիւնն է առ այդ ամէն հարելի ջանք ու ճիգ փորձել, հետեւաբար մենք անկեղծ զոհունակութեամբ մը կ'ողջունենք ամէն տեղ այս ուղղութեամբ առնուած քայլերը, հոգ չէ թէ անոնք տկար ըլլան, աչքառու արդիւնքներ առաջ չբերեն. եթէ հարիւրաւորներու մէջէն, միա՛կ Հայ պատանի մը սրտին մէջ կարենան արմատացնել ազգային զգացումը, իրենց նպատակին հասած են արդէն։

Սակայն չկարծենք թէ այսպիսի մասնակի և աւելի կամ նուազ յաջող ջանքերով մենք կարելին ըրած կ'ենամարինք ու այլեւս կրնանք հանգիստ թզձով մեր գործերուն պարապիլ։ Անշուշտ ասէն Հայու պարտքն է այժ տալ, բարոյական ու նիւթական ամէն աջակցութիւն ընծայել այն տեսակ ձեռնարկներու, որոնց նպատակն է Ամերիկահայ նոր սերունդին մէջ, ազգային ոգին ու զգացումը մշակել, հոգ տանիլ որ Հայ մտնուկը Հայերէն սորվի ու խօսի, Հայ գրոյ ինքզինքը, չ'ոռնայ իր հայրենիքը, սիրէ իր նեղեալներն ու նեղիչներ Հայ կեանքը ապրիլ միայն բայց որպէս զի այս ասրողջ ախտաւորութիւնը արդիւնաւորի ու մանուկը երբ մեծնայ ու չափահաս ըլլայ՝ իր ցեղին նը-կատմամբ ազնուլի հիասթափ ւմի մը նշաւակ չդառնայ, որպէս զի իր Հայութիւնը ոչ թէ սոսկ զգացումի՝ այլ առողջ ու հաստատ գաղտրութեան վրայ հիմնուած ըլլայ, մէկ խօսքով անկամ Հայ ըլլալ։ ու մնալու չտվնայ, մենք, Ամերիկահայ ներկայ սերունդս, պէտք ունինք տարբեր ուղղութեամբ ալ ջանք ու աշխատութիւն թափել, Հայութեան արժանապատուութիւնը բարձր բռնելու, Հայութիւնը՝ պատուաբեր անուն ու միջավայր մը ընծայելու համար։

Դժբախտաբար մենք երկրին մեզի հետ հոս բերած ենք կարգ մը յատկութիւններ և ունակութիւններ, որոնք եթէ մեր բնազանցներուն մէջ Ազգին գոյութեան սեսակետով գէթ ըստ երեւոյթին ծանր ու աչքառու անպտղութիւններ չեն թուիր, բայց հւ՝ այս օտար միջավայրին մէջ պարզապէս վտանգաւոր ու ազէտալի են մեզի համար։

Ամէնէն ա՛ռ Հայը՝ ինքնիրեն գէմ յարգանք չունի. աշխարհի մէջ թերեւս կարելի չէ գտնել ուրիշ ցեղ կամ ժողովուրդ մը, որ այնքան արհամարէր ինքզինքն ու իրենները որչափ Հայը։ Հայ ուսուցիչ մը, փաստաբան մը, բժիշկ մը, եկեղեցական մը մեր աչքին անպտուտ նուազ արժէք ունին օտարէն, անոր համար միայն որ Հայ են։ Հայը սարուկ է, քենոզ է օտարին քով, բայց տուած կը կարի իրենց ներուն առջև։ Իր ցեղին հանդէպ այս արհամարհանքը անուս ու տգէտ գաստակարգին միայն յատուկ չէ և կոչտ ու կոպիտ կերպերով միայն չարտայայտուիր. անկամ չատ խորունկ արմատ ձգած է Հայ ժողովուրդին բոլոր խաւերուն ու դասակարգերուն մէջ, ու այսօր ազգին բանկէտ ուսեալ գուակներն ալ միեւնոյն տխառով վարակուած են ու նոյն գաղութները կ'արտայայտեն, թէև զարգացած ու ներքացած ձեւերու տակ։

Թերեւս արհամարհանքի այս զգացումին մէկ արդիւնքն է նաեւ որ Հայերը զիրար չեն բռներ. գործարանի մէջ՝ Հայ գործաւորներն են որ իրարու հոր կը փորեն, առեւտուրի մէջ Հայ խանութպաններն ու վաճառականներն են՝ որ իրարու տուն կը քանդեն, Հայ ուսուցիչները եկեղեցականներն ու մտաւորականներն են որ զիրար կ'ամուսարկեն ու կը վարկաբեկեն անխնայ, ամէն ակնածանք, ամէն նուիրականութիւն ու սրբութիւն առաջուր կորսնելով անպատկառ։ Ու երբ մենք իբր թէ մէկ կողմէն կ'աշխատինք Ամերիկահայ մտաւոր սերունդը տոգորել հայկական զգացումներով, միւս կողմէն սակայն ամէն օր ատոց մաքուր սիրան ու հոգին կը պղծենք մեր ճ.ճիմ ու ապտող վէճերով, կռիւներով ու չենք անդրադառնար որ թերեւս նողանք կը ներկնենք ատոնց՝ Հայ անունին նկատմամբ։

Հապա մեր ինկած բարքե՞ը. այցելեցէք անգամ մը Հայ ժողովուրդին հետ ընթացիկ չփում ունեցող համազգի կամ օտար անձնաւորութեան մը, ու անոնք պիտի պատմեն մեզի թէ ի՛նչ զզուելի վէրքեր, փտութիւններ բոյն դրած են Հայ ընտանիքներու ծոցը, ի՛նչ խարդաւանանքով ու դաւերով ամէն օր գնանքարշ կը սողայ Հայ կեանքը, կարծես թէ կեղծիքը, սուտը, խարդախութիւնը չարունուած, նոյնքան ըլլային մեր էութեան հետ, մեր սնունդը մեր գոյութեան անհրաժեշտ պայմանը կազմէին։

Եթէ մենք իրապես կը մտահոգուինք վաղուան Ամերիկահայ սերունդով, եթէ կ'ուզենք Հայ անունն ու գոյութիւնը փրկել իրական կորուստէ մը, պէտք է զորաւոր հիմ մը ընենք մենք զմեզ ուղղելու, մեր վրայէն թօշափելու այս բոլոր ազտութիւնները, զորս մեր պապենական երկրէն քաղելով հոս բերած, ու այս քաղաքակիր միջավայրին մէջ ալ փոխանակ մաքրագործուելու ալ աւելի մխուած թաթախուած ենք անոնց մէջ։

Առանց հիմի տուն չի շինուիր, առանց այսօրուան վաղը գոյութիւն չունի։ Ամերիկահայութիւնը այսօր իսկ պէտք է սկսի իր ցեղին, իր կրան արիւնին հանգիպ խորունկ յարգանք մը զգալու. պէտք է մէկդի ձգէ ամէն տեսակ սառրին կռուարարութիւն, վեր բանձրի ընտանեան թէ անհատական-ինկած, ապականած բարքերու մէջէն և արդար ուղղամիտ սկզբունքներու հաստատիմ՝ առողջ ու ազնուն կազմակերպութիւն մը մէջտեղ բերէ, ամէն կարգի ոլլասերոյ, օտարացնող հոսանքներու դիմադրելու համար։

Հայ չպարենք ոչնչար վարկաբեկելու, կործանելու, Հայ անունը ցեխի ու տիղմի մէջ քարշ տալու համար, որպէս զի վաղուան համար իրաւունք և յոյս ունենանք իրապէս ու պատուաւոր կերպով Հայ ապրելու։ «ԱԶԴ.»

ԵՐԻԿՈՒԱՆ ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐԸ

ԻՍԼԱՄ ԵՐԵՍՓ.ՆԵՐԸ ԿԸ ՄԱՍՆԱԿՑԻՆ ՍՕՊՐԱՆԻԷԻ

ԱՅՍՕՐԳՈՒՑԷ ՊԱՅԹԻ ՊԱՏԵՐԱԶՄԸ

ՀԵԼԼԷՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԱԿԱՆՆԵՐՈՒ ՑՈՑՑԸ ՍԷՐԲԻԶԷԻ ՑՈՑՆԵՐԸ ԿԸ ՓԱԽԶԻՆ

ՍԵՐԳ ԹԱՇԴԱՒՈՐԻՆ ԴԱՀՃԱՌՈՒԸ

ՍՕՖԻԱ, 5 Հոկտ. (լատգրած) — Թէև Սոպրանիէին բացման ժամը յստակի չէր և անձրեւ կը տեղար, բայց նորէն խուռն բազմութիւն մը խմբուած էր խորհրդարան տանող ճամբուն վրայ։ Թագաւորը ՝ՀՀՀՀ չելով եկաւ խորհրդարան և երեսրատաւ ծափահարութիւններով ողջունուեցաւ ամբողջ ճամբուն վրայ։ Ամոր սրահ մտած և անկէ մեկնած միջոցին հոնպէս ծափահարուեցաւ թէ՝ Երեսփոխաններուն և թէ ռազմիկներուն կողմէ։ Խորհրդարանին դարձեալ որուն ներկայ գտնուեցան նաեւ իսլամ Երեսփոխանները, սովորական արարողութիւններով ատեղի ունեցաւ։

ՍՕՖԻԱ, 5 Հոկտ.— (Լատգրիչ մասնաւոր հեռագրին զոր Օսմ. Գործակալութիւնը հրատարակեց ուշի գիշեր, ի մասին Սոպրանիէի բացման և զոր հրատարակած էինք, մեր երէկի թուով)։

Սոպրանիէին բացուեցաւ ալոթքէ մը վերջ, ի ներկայութեան թագաւորին։ Թագաւորը յետոյ պալատ մեկնեցաւ և յետոյ դարձեալ եկաւ Սոպրանիէ ուր բոլոր դեսպանները։ Բնաւ տպաւորութիւն առաջ բերաւ ֆէս կրող իսլամ երեսփոխանները ժիտազոյն ծափահարուելը թագաւորը ողջունուեցաւ ծափահարութիւններով երբ տաքի եկաւ կարդալու համար գահճառը, զոր գ.ոլլեցուց այսպէս.— Հանդիսաւոր ըլլալով որ գուք Գուլկար Գետութեան դեսպանները նոյնի ներկայ ունենալով, ըստ այնմ պիտի կատարեք մեր պատգամնութիւնը, Աստուածային օրենութիւնը կը թելադրեմ ձեր ուխտութեանց մասին և բացուած կը յայտարարեմ Ազգային 15 գ ժողովին արտասովոր նստաշրջանը վերջ բռնած էինք, մեր երէկի թուով)։

ԳԱՂԹԱԿԱՆ ՄԱՐԴԻԿ

Երբ ուրիշ ազգեր, Հայերէն, Թուրքերէն և Ֆրանսերէն, վաճառատան մը մէջ գործ կը փնտռեն։ Դիմել Սուլթան Համամ, Հաճըուլլա խան, թիւ 44։

Սոպրանիէն գաղտնի նիստ ունի ի ներկայութեան իսլամ երեսփոխանների։

ՍՕՖԻԱ, 5 հոկտ. — Կառավարութիւնը Սոպրանիէին ներկայացուց կարգ մը օրինագիծեր, որոնցմէ մէկը 50 միլիոնի արտասովոր վարկ մը կը խնդրէր բանակին համար։ Ուրիշ օրինագիծ մը 22,280-000ի վարկ մը կը խնդրէր բացառիկ ծախքերու համար, գարձեալ՝ 1912ի արտասովոր պիւտճէին վրայ 5 միլիոն, և 1912ի սովորական պիւտճէին վրայ ալ 3.371.100ի յաւելուածական վարկեր կը խնդրուէին։ Այս վարկերը պիտի ծախսուին առանց հաշուակալութեան գիւռնին և եկամտական նախարարութեան նախնական «վիզայնին»։ այդ երկու պաշտօնատունները վերջին պիտի քննեն վճարմանց կանոնաւորութիւնը։ Ուրիշ օրինագիծ մը կ'արտնէ եկամտական նախարարը որ ինչպէս գիտնանք 1912ի եկամտայոյսին ծախքերէն, պաշտօնատարներու և պետական ոչնչասարարներու թոշակէն զեղչեր ընէ, և ուրեմն զինուորագրութենէ ազատ մնալու համար առնուած դուսարին քառնուրեանը։ Պատերազմական նախարարն ալ օրինագիծ մը ներկայացուց, որով յաւելուած մը կը կցուի զինուորական պատժական օրենսդրքին։ այդ յաւելուածը որ կը պատչաւի մը ընկնի 1907ի պայմանագրութեան 28ցդ յօդուածին, զատիներ կը սահմանէ անոնց մասին որոնք վիրաւորները կը չարչարեն կամ ապրիլի կերպով կը գործածեն կարմիր խաչի նշանները։

— Սոպրանիէն՝ Սոֆիայի մեծարգոյին գոհարանական ազօթքին ունկնդրելէ ետք, իր նիստը յետաձգեց վաղուան։

ՊԼԻԿՈՍ, 5 Հոկտ. (յատկ.)։ — Այս առաւ տեղի ունեցաւ Սքուբչիական արտասովոր նստաշրջանին բացումը։ Թագաւորը կարգաց գահաճառը և լսեց ի մէջ այլոց։ — «Մեզի անմիջական մարիկ եղող երկիրներու մէջ ծագած անսովոր դրութեան պատճառաւ տեղի կ'ունենայ Սքուբչիական այս արտասովոր նստաշրջանին բացումը։ Թագաւորը կարգաց գահաճառը և լսեց ի մէջ այլոց։ — «Մեզի անմիջական մարիկ եղող երկիրներու մէջ ծագած անսովոր դրութեան պատճառաւ տեղի կ'ունենայ Սքուբչիական արտասովոր նստաշրջանի բացումը։ Ուրիշ օրինագիծ մը կ'արտնէ եկամտական նախարարը որ ինչպէս գիտնանք 1912ի եկամտայոյսին ծախքերէն, պաշտօնատարներու և պետական ոչնչասարարներու թոշակէն զեղչեր ընէ, և ուրեմն զինուորագրութենէ ազատ մնալու համար առնուած դուսարին քառնուրեանը։ Պատերազմական նախարարն ալ օրինագիծ մը ներկայացուց, որով յաւելուած մը կը կցուի զինուորական պատժական օրենսդրքին։ այդ յաւելուածը որ կը պատչաւի մը ընկնի 1907ի պայմանագրութեան 28ցդ յօդուածին, զատիներ կը սահմանէ անոնց մասին որոնք վիրաւորները կը չարչարեն կամ ապրիլի կերպով կը գործածեն կարմիր խաչի նշանները։

— Սոպրանիէն՝ Սոֆիայի մեծարգոյին գոհարանական ազօթքին ունկնդրելէ ետք, իր նիստը յետաձգեց վաղուան։

ՊԼԻԿՈՍ, 5 Հոկտ. (յատկ.)։ — Այս առաւ տեղի ունեցաւ Սքուբչիական արտասովոր նստաշրջանին բացումը։ Թագաւորը կարգաց գահաճառը և լսեց ի մէջ այլոց։ — «Մեզի անմիջական մարիկ եղող երկիրներու մէջ ծագած անսովոր դրութեան պատճառաւ տեղի կ'ունենայ Սքուբչիական արտասովոր նստաշրջանի

ՍԱՄՈՍԻ ՎԵՐՋԻՆ ԿՌԻՒՆԵՐԸ

ԻԶՄԻՐԵԱՆ ԹԵՐԹԵՐՈՒ ԲԵՐԱԾ ՆՈՐ ՏԵՂԵԿՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

Սամոսէն հետեւեալը կը գրուի Իզմիրի «Թէլէկրաֆօս»ին. —

Տեղւոյս կացութիւնը ծանրացաւ, քիչ մնաց որ ասոր զոհը ըլար հեւ լեն հիւպատոս Պ. Սդեֆանոպոս, մինչ «Բուռլէի» շրջելուին սանձարձերէն վեր կ'նկնէր, այցելելու համար ուղեւոր և Ազեքսանդրիոյ Ընդհանուր Հիւպատոս Պ. Ա. Սաքդուրիին։ Պ. Սդեֆանոպոս նաւակին մէջ եղած ատեն հրացանձգութիւններէն ապահովաբար պիտի սպաննուէր, եթէ իր նաւավարը դիմքը առաջատանալի մի եւեւը չառաջնորդէր և սինչև ծովուն վրայ կատարուած հրացանձգութիւններուն դադար մը դիմքը հոն չսպասցուներ։ Քաղաքին մէջ կռիւը կէս ժամու չափ տեւեց հրացանձգութիւններ, թնդանօթձգութիւններ և կատարեալ խառնաշփոթութիւն։ Քաղաքին մէջ ամրանոցի, դաշոյն և ամէն տեսակ զէնք ձեռքերին ամէն ուղղութեամբ կը վազեն։ Աշ ու ձախ հրացանձգութիւն։ Մարդ չի գիտեր թէ ինչո՞ւ հրացան կը նետեն, ամէնքն ալ կ'երթան։ Ձիւղ քովէն կը հրացանձգեն, քիչ մնաց որ զարնուելի որով թշուառութիւնս իսպառ ձեռքերիդ չպիտի հասնէր։ Կը վերադառնամ։ Զորս կողմս զինեալներ կը տեսնեմ։ Բնակիչները անկարգ փախուստի մատնուած են։ Կիները ալաղնին ու ազաքին առած փողոցները կը թափառին և աղաղակներով ոյժարհ կը կործանեն։ Կը փորձեմ սիրաս ալ իրենց, բայց ոչ մէկը մտիկ կ'ընէ։ Ինքնին պէս ամէն ուղղութեամբ կը վազեն։ Ցեղափոխականները Բուսարիոնա կոչուած բլրակին բարձունքէն յարձակումը կը սկսին ու նոյն բլրաղիծին Պայրաքտար կոչուած դագաթին Թուրք բերդակալներուն վրայ կրակ կ'ընեն, մերթ հրացանձգութիւնները կը մեղմանան և մերթ կը սաստկանան։ Կէսօրէն վերջը ժամը 5ին, Ֆրանսական «Պուրքաս» մարտանաւերը մեր նաւահանգիստը կը մտնէ, Ֆրանսայի հեւպատոսը խիստ կերպով յեղափոխականներէն կուրմի դադարումը կը պահանջէ, բայց մտիկ ընո՞ղը ով է, կարծես անոր հակառակելու համար, կրակը աւելի կը շատցուցին։ Անոնք բոմբիւններով դեպի Պայրաքտարի գագաթը կը յառաջանան, Թուրքերը նոյնպէս կը պատասխանեն։ Քաղաքը, քանդ ու ուեր եղած է։ Պատուհաններէն ձայներ կը հասնին ահկանչիս, ինձի եւ դարձիր կրանն։ Կը պատասխանեմ և ճանապարհս ճամբաս առայ կը տանիմ։ Հեռադրատան կը մտնեմ, բայց կը տեսնեմ որ մատաքը անկարելի է։ Կռիւը մինչև կէս դիշեր տեւեց։ Երեքշաբթի դիշեր ժամը 3ուկէսին հրացանձգութիւնը աւելի բուռն թափով սկսաւ։ Յեղափոխականները գարձեալ Պայրաքտարի գագաթը կը խուժեն ու բերդը կը կրակեն, Թուրքերը քաջաբար կը դիմադրեն։ Առաւօտուն անդր։ «Մէյէտ» մարտանաւը կը խարսխէ։ Կրակը դեր կը չարաշնակուի։ Քանի մը ժամ վերջը յեղափոխականները Թուրքերը կատարելապէս կը պաշարեն։ Լուրը և հաղորդակցութիւնը կը կարուին։ Իտալական մարտանաւ մը Գուլչաքի Զանը կոչուած ծերքին առիւ պահակ կը կենայ և չի թողուր որ Ասիական ափերէն Թուրք զօրքերը Սամոսի օգնութեան հասնի։ Յեղափոխականները Պայրաքտարի դիրքը պաշարելէ վերջ, Թուրքերու կրակին կարեւորութիւն չտալով պաշարման դարձին հեղգնեալ կը սեղմէին, երբ լաւ մը մոտեցան կռիւը սկսաւ մեծ ուժգնութեամբ և տեւեց 24 ժամ։ Այս կռիւին մէջ ատ տեղեկութեանս համեմատ Թուրք զինուորներէն հարիւրաւորներ՝ իսկ յեղափոխականներէն չատ քիչեր մեռած են։

(Սամոսի օսմ. զորաց մէջ Գուլչաքի Արժ. Տ. Մ.ի բոլոր քահանայի ատատ տեղեկութեան համեմատ, 100–150ի չափ հայեր կան)։

*** Իզմիրի «Միւսավաթ»ը սակայն բոլորովին կը հերքէ յունական աղբիւրէ բղխած այն լուրը թէ հարիւրաւոր Թուրքեր սպաննուած են։ Ընդհակառակը կ'ըսէ թէ ապատամբներն են որ բազմաթիւ կորուստներ ունեցած են, և ոչ թէ օսմ. զինուորները՝ որոնցմէ միայն մէկ հոգի սպաննուած և մէկ հոգի վիրաւորուած է, ինչպէս տեղեկացուած է Իզմիրի հրամանատարութեան։

ՎԵՐՋԻՆ ԺԱՄ

ՔՐԻՍՏՈՆԻԱՅ 45 ՏԱՐԵԿԱՆՆԵՐԸ

ԶԻՆՈՒՈՐ ՊԻՏԻ ԱՌՆՈՒԻՆ ԹԷ ՈՉ

Գրած ենք մեր լուրերու բաժնին մէջ թէ Պատերազմական Նախարար Նազիմ փաշա առաջարկած է կառավարութեան գործադրել Մահմուտ Շեվքէթ փաշայի պատրաստած ծրագիրը, որու համաձայն մինչեւ 45 տարեկան քրիստոնեաներն ալ զինուոր պիտի առնուին։

«Թանինէն» արտատպած մեր այս լուրը, երբէկ խոր յուզում պատճառած ըլլալով մայրաքաղաքիս բոլոր բնակչութեան և ի մասնաւորի քրիստոնեաներուն, հարիւրաւոր ազգայիններ խմբագրատունս դիմելով երէկ, խնդրեցին որ այս մասին ստոյգ տեղեկութիւն մը հաղորդենք, դիմում կատարելով պատկանեալ պաշտօնատուն մը։

Հետեւաբար կարելի եղածին չափ ստոյգ տեղեկութիւններ քաղելու համար, երէկ մեր խմբագիրներէն մին յանդուգն այցելեց Ներքին գործերու, պատերազմական Նախարարութեան, ինչպէս նաեւ փարչապետութեան։ Ներքին գործոց Նախարարութեան խորհրդականը յայտարարեց թէ Նախարարութիւնը այդ մասին ոչ է տեղեկութիւն չունի։ Բայց վարչապետութեան պաշտօնատունէն հաւատացուցաւ մեզ թէ՝ արդարեւ Նազիմ փաշայի կողմէ այդպիսի առաջարկ մը ներկայացուած է որու մասին որոշում մը պիտի առնէին առաջին առթիւ։

Բարձրատիճան զինուորական մը՝ ալ այս առթիւ յայտարարեց մեր խմբագրին թէ հայրենիքին ներկայ տագնապին մէջը, երբ ամէն նիւթական շահերէ բարձր հայրենիքին շահը նկատի առնելի պարտականութիւն է, կառավարութեան համար խնդիր չկրնար ըլլալ այդ մասին ծագելիք անպատեհութիւնները։

Միեւնոյն բարձրատիճան զինուորականը յայտարարեց թէ՝ կառավարութիւնը երբ պէտք ունենայ, չի մտածեր թէ՝ վաճառականը առանց պաշտօնեայի կամ գործարանը առանց գործաւորի կը մնայ։

Իսկ պատերազմական Նախարարութեան պաշտօնարարէն բարձրատիճան զինուորական մը մեր խմբագրին հարցման պատասխանելով, յայտարարեց թէ՝ նկատի ունենալով հայրենիքին բարձրագոյն շահերը, զինուորական բարձր խորհուրդը որոշած է կառավարութիւնէն որոշում մը ձեռք բերել ի պահանջել հարկին 45 տարեկաններու զինուորագրութեան ձեռնարկելու համար։ Ցիշեալ բարձրատիճան զինուորականը յայտարարեց նաեւ թէ՝ 45 տարեկանները զէնքի տակ կանչելու որոշումը ձեռք բերելէ յետոյ, անմիջապէս գործադրութեան չպիտի ձեռնարկուի նկատելով որ Օսմ. բանակը ահագին ուժ ունի և տակաւին այդ ատիճանի զինուորներուն պէտք չկայ։

*** Թերթիս արտօնատէրը երէկ Նախարարաց Խորհուրդը ցրուելու պահուն, Շէյխ իւլ Իսլամ էֆէնտիի, արտաքին գործոց և էվգաֆի Նախարարներուն 45 տարեկաններու ներկայ զօրակոչին առթիւ զինուորագրուելու խնդիրը՝ Նախարարաց Խորհուրդին մէջ նկատի առնուած և որոշում մը տրուած ըլլալուն մասին հարցում ուղղելով՝ հետեւեալ պատասխանը ստաց։ «Նախարարաց Խորհուրդին մէջ այդ մասին ոչ մէկ խօսք տեղի չունեցաւ։»

ԳԱՒԱՌԱՅԻ 45 ՏԱՐԵԿԱՆՆԵՐԸ ԱՐԴԷՆ ԿԸ ՀԱՒԱՔԷՆ

Միւս կողմէ Բէրայի մարմարաթենէն ստուգեցինք որ ազի քրիկուն (չաբաթ) ոստիկան զինուորներու ընկերակցութեամբ հաւաքուած են Բերա-Փերլիտեի կողմերը բնակող 29էն մինչեւ 45 տարեկան հայ և յոյն գաւառացի քրիստոնեաները։

ՆԵՐԿԱՅ ԶՕՐԱՀԱՆՈՒԹԵԱՆ ՍՈՒՅՈՎ

Ֆոթիի հրամանատարութենէն կը ծանուցուի թէ՝ Ա. Անոնք որ 304–308ի ծնողներուն կը պատկանին և հրդեհի կամ ուրիշ պատճառով՝ իրենց բնակութիւնը փոխած և հետեւաբար բնակած տեղերնին անծանօթ ըլլալուն հրաւիրուիր կ'ենք ինքնուին ներկայանան Ֆոթիի հրամանատարութեան։ Բ. Անոնք որ պէտք է առած ըլլալով՝ զինուորական ժամադրութիւն կատարած ըլլան թէ ոչ գաղափար՝ ներկայանալու պարտաւոր են։ Գ. Անոնք որ պէտք պիտի տան, այսուհետեւ սկսեալ, հինգ օրուան մէջ պէտք է վճարեն։

*** Ֆոթիի բլրակի հրամանատարութիւնը հետեւեալը կը ծանուցանէ։ Անոնք որ կը փափաքին կամաւոր արձանագրուիլ, նախ իրենց ծնողքին հաւանութիւնը յայտնող թուղթ մը պէտք է ներկայացնեն, ապա իրենց պատկանած զինուորական շրջանակին իրենց զինուորութեան ծառայութիւնը կատարած ըլլալնին, եւ մինչեւ պահեստներու արձակման թուականը գենքի տակ մնալին երաշխաւորող թուղթ պէտք է ներկայացնեն Ֆոթիի բլրակի հրամանատարութեան։

*** Սիւլէյմանիէի բլրակի վաշտի պատկանող Սկիւտարի, Դարբիզի, Անատոլ և Բումէլի Պօյաղ իլիի, Ճիհանկիրի, Գաղզմ. Բէյազիտ, Խաքէոի և այլն, ընկերներէն անոնք որ զրոյ ունին զինուորութեան վերաբերեալ, ասկէ առաջ ատուրէ մինչեւ կէս եր գիմելին կը յանձնարարուի։

23ՐԴ ՅՕԳՈՒԱԾՔ

ԵՒ

ՄԱԿԵԴՈՆԻՈՅ ԲՈՐԵԿԱՐԳՈՒԹԻՒՆԸ

Ներկայ տագնապը որ ուղղակի ծնունդն է խոստացուած և չգործադրուած բարեկարգութեանց, կը լուծնք թէ կառավարութիւնը հաստատապէս որոշած է այս անգամ հիմնական բարեկարգութեանց ձեռնարկել և Պերլինի դաշնագրին 23րդ յօդուածին տրամադրութիւնը գործնականացնել՝ նկատի ունենալով տեղական պահանջները և այսպէսով յարաբերական, առկախ խնդիրներու լուծումը ապահովել։ Այս մասք երէկի նախարարաց խորհուրդին մէջ ևս երկար խորհրդակցութիւն կատարուեցաւ և որոշուեցաւ 1880ի որոշման համաձայն, գործադրութեան դնել կառավարական պաշտօնատարներու և յանձնաժողովին մասնակցութեամբ պատրաստուած, բարեկարգութեան հիմնական պահանջները ներմուծել, ոչ միայն Մակեդոնիոյ մէջ այլ նաեւ Բումէլիի ամբողջ նահանգներու մէջ, որով միայն վերջակէտը դրուած պիտի ըլլայ, ամէն տեսակ տագնապներու։

ԿՈՌԱԽՈՒՄԲԵՐԸ ԱՅԼԵՒՍ ՉԵՆ ԲԱՆԻՐ

Պատկանեալ վարչութեան մօտ մեր կատարած քննութեան համաձայն, երէկ իրիկուընէ սկսեալ այսօր դադրեցուցուած են Էտիրնէ, Սելանիկ, Տէեաէզաճ մեկնող կառախումբերը։ Գիծը ամբողջովին յանկացուած և զինուորական փոխադրութեան Էտիրնէի բոլոր բնակչութիւնը ինչպէս գրած ինք երէկ, եկած է Պոլիս և դրուած է Պոլսոյ և Ղալաթիոյ պանդոկները։ Պոլիս հասաւ նաև տեղւոյն առաջն։ փոխանորդը։

ՄԵԿՆՈՂ ՀԵԼԼԷՆՆԵՐՆ ՈՒ ՊՈՒԼԿԱՐՆԵՐԸ

Երէկ ռուսական շոգենաւով Մայրաքաղաքս մեկնեցան 700ի մօտ Հելլէններ սւ Պուլկարներ։

ԶԻՆՈՒՈՐԱԿԱՆ ԿԱՐԵՒՈՐ ԳՈՒՄԱՐՈՒՄ ՄԸ

Երէկ, կէսօրէ առաջ Բ. Դրան մէջ նախարարական մասնակի գումարում մը տեղի ունեցաւ։ Ներկայ էին վարչապետը, ծովային և պատերազմական Նախարարները, Սերպիոյ սահմանագիտի հրամանատար Մահմուտ Շեվքէթ փաշա և Արեւելեան բանակի հրամանատար Ապատլան փաշա, Եանեալիէրամանատար Ալի Ռիզա փաշա, Ֆէրիք փաշա, Է.քսանը հարպի նախագահ Հաճի փաշա, Երքսանը հարպի բարձրաստիճան պաշտօնեաներէն Բերթեվ պէյ, Միրալայ Ճէվատէթ պէյ, գայմագամ Հիքմէթ պէյ և ծովային նախարարութեան պաշտօնատարներէն Սլտաք պէյ։

Աւելորդ է ըսել թէ՝ այս խիստ կարեւոր գումարման մէջ խորհրդակցութիւններ կատարուած են օրուան կացութեան առթիւ ձեռք առնուելիք միջոցներուն վրայ և հարկ եղած կարեւոր որոշումները տրուած են։

Վերոյիշեալները բացի նախարարներէն, երբեմն հարպ երթալով երկու ժամու չափ զբաղեցան։ Ցետոյ Բէրթեվ պէյ այցելելով պատերազմ. Նախարարին կարգ մը հրահանգներ տարաւ։

ԵՐԵՔԱԿ ՀԱՄԱՁԱՅՆՈՒԹԻՒՆԸ ԵՒ ԽԱՂԱՂՈՒԹԻՒՆԸ

Ստեղծուած տեսակի կացութիւնը, պատերազմի անխուսափելիութեան մասին, հաստատ կերպով կարելի է ըսել թէ՝ խուսափած է այլեւս, պատերազմը երբեք հաւանական չէ, քանի որ երբեակ համաձայնութիւնը խաղաղութեան պահպանման համար թէ պալքանեան պետութեանց և օսմ. կառավարութեան մօտ պէտք եղած ազդու դիմումները կատարելով վերջնականապէս երաշխաւորած է խաղաղութիւնը՝ ցրուելով պատերազմի ամէն երկիւղ։ Այս մասին երէկ ֆրանսական և ռուսական դեսպանները արտաքին գործերու Նախարարին հետ երկար տեսակցութիւն մը ունեցան։ Անոնցմէ ետքն ալ ռուսական դեսպանը նոյն մասք Բ. Դուռ գալով Նորատունկեան էֆէնտիի հետ տեսակցած է, այնպէս որ այլեւս ապահովուած կարելի է նկատել խաղաղութիւնը։

ՊԱՏԵՐԱԶՄԱԿԱՆ ՆԱԽԱՐԱՐԸ

Պատերազմ. Նախարար Նազիմ փաշա, երէկ մինչեւ ուշ ատեն պատերազմական պաշտօնատունը չէր գացած և Բ. Դրան մէջ զինուորական ընթացիկ գործերու կարգադրութեամբ զբաղած է։ Իսկ ուշի օր դիշերը ուշ ատեն միայն կրցած է իր պաշտօնատեղն երթալ և զինուորական կարգադրութիւններով զբաղիլ։

ՄԱԼԻՍՈՐՆԵՐԸ ՔԻԹ ԵՒ ԱԿԱՆՋ ԿԸ ԿՏՐԵՆ ՇՔՈՏՐՈՅԻ ՄԷՋ

Մալիսորները յարձակում գործելով Շքոտրայի մէջ, նաւակներով զրկուած արժանիքներու վրայ, նաւակներու մէջ գտնուողներուն քիթերն ու ականջները կտրեր են։ Ցիչեալներուն լուսանկարները Պոլիս զրկուած են։

ԿՐԷՏԷԻ ԽՆԴԻՐԸ

ՅՈՒՆԱՍՏԱՆ, ԹՈՒՐՔԻԱ ԵՒ ԱՆԳԼԻԱ

Աթէնքէն հասած հեռագիրէ մը կ'իմանանք թէ վարչապետ Վենիզելոս խմբագրի մը հարցման պատասխանելով՝ ըսած է «Անգլիա առաջին անգամ կրնայ զինուոր հանել որպէս զի կրնայ ինքնակիր նեալն խորհրդարանին, այս անգամ ալ եթէ այդ ձեռնարկը իրականութիւն չդառնայ։ Ինչ որ ալ ըլլայ, Անգլիոյ բնակիչներ այն ատեն պիտի խորհինք ինչ ընելիս։»

*** Երէկ իրիկուն կ'ըսուէր թէ անգլիական և ֆրանսական կառավարութեանց կողմէ զինուոր հանուած է Կրէտէ սակայն, այդ կէսը պաշտօնական շրջանակներու մէջ կը հերքուէր։

*** Սմիւրնայի անգլիական զրահաւորը «Տիանա» դարձեալ Կրէտէ վերադարձած է։

*** Կրէտէի կառավարութիւնը գաղտնի նիսամ մը մէջ որոշած է ի գէպ պատերազմի Յունաստանի 5 տարուան զինուոր առլ։ Այս մասին հարկ եղած հրամանները արուած են արդէն։

*** Կրէտէի Մեծ Պետութեանց ներկայացուցիչները՝ զինուոր առլու խնդրին առթիւ տեսակցութիւն մը ունեցած են, կառավարութեան որոշումը սառուցելու համար։ Այս մասին հետեւեալ պատասխանը տրուած է։ Քանի որ մենք, մեր բոխոը կապած ենք Յունաստանի երբեք չպիտի ետ կենանք մեր մտադրութենէն և պիտի միանանք Յունաստանի, մեր ճակատագրական պարտականութիւնը կատարելու համար։

Պետութեանց ներկայացուցիչները անմիջապէս հեռագրած են իրենց կառավարութեանց այդ տեսակցութեանց արդիւնքները։

*** Աթէնքէն հասած մասնաւոր տեղեկութեան մը համաձայն Կրէտացիներէ կազմուած «ազգային պաշտպանութիւն» զունաը պիտի հոն ժամանէ մէկ քանի օրէն և պիտի զրկուի սահմանագիծ։ Ցունական սահմանագիծին վրայ՝ մինչեւ հիմա 60 000 զինուոր հաւաքուած է և տակաւին զրկուելիքներ ալ կան։ Մեծ բանգաւասիութիւն կը տիրէ գ'ուսի, Աթէնքի զինուորական շրջանակներուն մէջ։

*** Կրէտէի երեսփոխան Շերվոս հետեւեալը յայտարարած է. եթէ այս անգամ ալ ձեռնարկուի Կրէտէ զինուոր հանելու գործողութեան, անկարելի պիտի ըլլայ դադրեցնել ժողովուրդը, որ զերազրգռուած վիճակի մը մասնուած է և պիտի չթողատրէ ոչ է տարբ ոռնգութիւն, քանի որ իր այդ զգացման փարձն ալ առած է արդէն։ Կրէտէն կրէտացիներուն և կամ Կրէտէ չմերձակայ տեղ տեղոց նշանաբանը։

*** Հանիլէն կը հաղորդուի թէ Կրէտէի կառավարութիւնը արտաս վ'ր նիսամ կ'ունենայ և այդ նիսամերուն մէջ արուած որոշումները խիստ գոհանի կը պահուին։

*** Կրէտէի իրաւագիտական կաճառ յայտարարութիւն մը հանած է ուղղուած համալսարանի ուսանողութեան, հրաւիրելով զանոնք դէնքի տակ հայրենիքի պաշտպանութեան համար։ Մինչեւ իսկ Վիեննա գտնուող ժորժ իլիանն ալ հրաւիրուած է ստանձնելու հրամանատարութիւնը ուսանողական, ազգային պաշտպանութեան գունդին։ Բաղմաթիւ կամաւորներ կը հաւաքուին։

*** Դարձեալ այն քաղաքին հասած տեղեկութեան մը համաձայն Պալքանեան ներու մէջ ծագելիք պատերազմի հաւանական լուրին առթիւ տրամադրութիւն մը տիրէ ժողովուրդին մէջ։

ԵՐԷԿԻ ՆԱԽԱՐԱՐԱՑ ԽՈՐՀՈՒՐԴԻ ԱՐՏԱՍՈՎՈՐ ՆԻՍՏԸ

Նախարարաց Խորհուրդը գումարուեցաւ Վարչապետին նախագահութեան տակ։ Նախ երկար խորհրդակցութենէ վերջ վճռապէս ընդունեց գործադրել 28 ոչ յունուարը։

Ցետոյ նկատողութեան առաւ զանազան խնդիրներ. ի մէջ այլոց որոնց զրոյցը մամուլներու ձեռք և գոյնը փոխել։ Իսկզ փաշայի հրկիզումներու այս տարուան տուրքերու գանձումը յետաձգեց։ Ելեքթ. ընկերութեան պայմանագրին ինչ ինչ յոդուածներու բ-ութիմում։ Եկամ ներմուծելի արտասահմանեայ հաստատ տուրք չդնելու։

Պատերազմական Նախարարութեան կողմէ Պալքաններու, Տիրոլսոյ և Պէնկազիի կացութեան մասին տեղեկագիրներ ներկայացուած էին, Խորհուրդը նկատողութեան առաւ զանոնք և կարեւորը որոշեց։

ԳԱՏԵՐԱԶՄԻ ՀԱՒԱՆԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆԸ ԵՒ ԻԹԹԻՀԱՏ ԹԷՎՖԻՔԸ

Իզմիրի Իթթիհատի կենդ. Մարմինը հետեւեալ հրահանգ. ընդունեցաւ։ Ինքնակալ Ամրիկեան Ռեդ Քրոսի Ընդհ. Կենդրոնը իր կառավարութեան դէմ ունեցած ընդդիմադրութիւնը մոռնալով՝ անոր ոչնակցելու որոշում տուած է։ Կենդրոնի վարչութիւնս հայրենասիրական այս շարժման հպատակելով՝ ըստ այնմ գործելու որոշումը տուաւ, և պիտի չանայ օժանդակել կառավարութեան բարոյապէս և նիւթապէս։ Այս նպատակով ալ արդէն պէտք եղած մարմիններուն հրահանգները հաղորդուած են։ Այլեւս մենք կառավարութենէն միայն հայրենիքի շահը ակնկալելով՝ կը հրաւիրենք Իթթիհատի պատկանող բոլոր անհատները որ երբեք չթերանան իրենց հայրենիքի նուիրական պարտականութիւնը կատարելու մէջ։

ԾԵՐԱԿՈՑՏԸ

Մերակոյսը, ինչպէս գրած էինք, երէկուան համար դարձեալ նիսամ հրաւիրուած էր, խորհրդակցելու համար օրուան կացութեան, պատերազմին և հաշուութեան խնդրի մասին։ Շարքի օրուան նիսամին միայն մասը հոգի ներկայ էին։ Երէկ ևս մինչեւ կէս օրէ վերջ ժամը 4 հաշիւ 10 ծերակուտականներ եկան Սալը Բազար։ Ներկայ էին Նախագահ Ցերիա փաշա, Երամ էֆ. և ուրիշներ։ Ներկաները, հաշիւ 8–10 ծերակուտականներ մինչեւ ժամը 5 սպասեցին ծերակոյսի սրահին մէջ և ներկայ կացութեան մասին կարծիքներու փոխանակութիւն կատարեցին և երբ տեսան որ կարելի չպիտի ըլլայ կանոնաւոր նիսամ գումարել, ժամը 6ին ետ ամէնքն ալ մեկնեցան։

ՀԵԼԼԷՆ ՇՈՒԳԵՆԱՒԻՐԸ

Գրուած հելլէն շոգենաւերու մէջ ծովային սպաներ և զինուորներ գրուած են։

ՍԵՐՊԻՈՅ ԹԱԳԱՒՈՐԻՆ ԴԱՇՆՁՈՒՐ ՎԻԵՆՆԱՅԻ ՄԷՋ

Վիեննայէն առնուած մասնաւոր լուրի մը համաձայն, Սերպիոյ Բեռեր Թագաւորին, Սոպրանայի մէջ խօսած ճառը խիստ յոռի տպաւորութիւն մը յառաջ բերած է։ Շատ մը յոլանակներու մէջ դայն իբր վերջնագիր ընդունելով՝ ըսուած է որ եթէ արուած զեկուցագիրը մերժուի, այն ատեն պատերազմով դայն ընդունել տալու անհրաժեշտ է որ կ'արտասփոյլի այդ դաղափարն ի՞նչ պիտի կրնանք, այդ կախում ունի միայն երբեակ համաձայնութեան հետեւեալ քննութենէն։

ԶԻՆՈՒՈՐՆԵՐՈՒ ՀԱՄԱՐ ԽԻՍ ԿԱՐԵԻՈՐ

Սո լեռան Անտէսի և Սիւլէյմանիէի հրամանատարութիւններէն կէս դիշերէն վերջ հեռաձայնը հաղորդուեցաւ մեզ։

Իսլամ թէ Քրիստոնեայ, այն անձերը որոնք 99 և 304ի ծնած են, հրաւիրագիր ընդունած կամ ոչ պարտաւոր են, այսօր իսկ են մինչեւ կէս օր Թարգաբուի սէրայը ներկայանալ։ Կուգան մուին ունենան կուգան չունենան։ Հաստատ պարագայի ո՛ և է առարկութիւն չպիտի մտիկ ըլլուի, խիստ պատիժ պիտի գործադրուի։ Այս պարագան վերջին անգամ ըլլալու կը ծանուցուի։

ԳԻՇԵՐՈՒԱՆ ՀԵՌԱԳԻՐ

ՖՐԱՆՍԱՅԻ ԱՌԱՋԱՐԿԸ

ԲԱՐԻԶ, 5 Հոկտ. — Մ. Բուէնքարէի առաջարկութեան վրայ Ռուսիա և Աւստրիա պիտի միջնորդեն Պալքանեան պետութեանց և Թուրքիոյ միջեւ գոյութիւն ունեցող տագնապը բառնալու համար։ Այս միջնորդութենէն գոհացուցիչ արդիւնքներ կ'ակնկալուին։

Մ. ՍԱՄՈՆՕՖԻ ԼԱՒԱՏԵՍՈՒԹԻՒՆԸ

ԲԱՐԻԶ, 5 Հոկտ. — Մ. Սամոնօֆ հետեւեալը յայտարարած է «Թանէի». Ֆ.ն առաջարկութիւնը որ ներկայացնած է Մեծ Տէրութեանց համագործակցութեան համար, կը ներկայացնէ ամենավերջին գործադրելի կարելիութիւնը։ Խնդիրը կը կայանայ բարեկարգութիւններ ներմուծելու և մասնաւոր միջոցներ ձեռք առնելու՝ Մակեդոնիան բարելաւ վիճակի մը վերածելու համար։

Ես և Բուէնքարէ միասին ընդունեցինք Պուլկարիոյ, Սերպիոյ և Ցունաստանի դեսպանները։ Ամենոց նպատակներուն և դիտաւորութեանց վերահասու եղանք։ Ընդունեցինք թէ՝ հաւաքական եւ թէ Աւստրեաւուսական միջամտութեան մը գաղափարը։ Ինչ որ ալ ըլլայ պալքանեաններու յանդգնութիւնը պատերազմի մասին, թէ՝ երբեակ համաձայնութիւնը և թէ երբեակ զինակցութիւնը պատրաստ են կատարելու իրենց՝ խաղաղեցուցիչ դերը։

40,000 ՀՈԳԻՆՈՑ ՄԻԹԻՆԳ ՄԸ

ԿԵՍԱՐԻԱ. — 40,000 հոգինոց նոր միթինգ մը տեղի ունեցաւ այսօր։ Բանակին համար հաղորդաւոր ոսկիներ հանգանակուեցան։ Պաշտօնեաները մէկ մէկ ամսական նուիրեցին ի նպաստ պատերազմին։ Կամաւորներու արձանագրութիւնը եռանդով կը շարունակուի։

*** Էսկիշէհիրի, Մարաշի, Պանորմսի և ուրիշ տեղերու մէջի նպաստ պատերազմին տեղի ունեցած միթինգներուն առիթով՝ վարչապետութեան և ներքին գործերու նախարարութեան ժողովուրդին ցանկութիւնը յայտնող հեռագիրներ ուղղուած են։

ԱՆԳԼԻԱ ԿԸՆԴՈՒՆԻ ՖՐԱՆՍԱՅԻ ԱՌԱՋԱՐԿԸ

ԲԱՐԻԶ, 5 Հոկտ. — Պաշտօնական շրջանակներու մէջ կ'ըսուի թէ Անգլիա ընդունած է Ֆրանսայի առաջարկը։ Պալքաններու մօտ միջամտելու պաշտօնը Աւստրիոյ և Ռուսիոյ ձգիտի յանձնուի, իսկ Թուրքիոյ մօտ ալ ինք պիտի կատարէ հարկ եղած միջամտութիւնը։

ԻՏԱԼԻԱՅԻ ՊԱՏԵՐԱԶՄԸ

Հռոմ, 5 Հոկտ. — Պաշտօնական աղբիւրէ կը տեղեկացուի թէ Իտալիոյ եւ Թուրքիոյ անպաշտօն պատուիրակները բանակցութեան մասին Ուլի մէջ եղած կացութեան մը եկած ըլլալով՝ Մ. Պարթելէմի Հռոմ գալով տեսակցութիւն մը ունեցաւ Մ. Ճիուլիթի հետ։ Մ. Պարթելէմի մեկնելու Հռոմէն։ Իսկ Թուրքիոյ երկրագործ. նախարարը Բիշիա բաղ երթալու որոշում տուած է։ Կեդրոնի վարչութիւնս հայրենասիրական այս շարժման հպատակելով՝ ըստ այնմ գործելու որոշումը տուաւ, և պիտի չանայ օժանդակել կառավարութեան բարոյապէս և նիւթապէս։ Այս նպատակով ալ արդէն պէտք եղած մարմիններուն հրահանգները հաղորդուած են։ Այլեւս մենք կառավարութենէն միայն հայրենիքի շահը ակնկալելով՝ կը հրաւիրենք Իթթիհատի պատկանող բոլոր անհատները որ երբեք չթերանան իրենց հայրենիքի նուիրական պարտականութիւնը կատարելու մէջ։

ՊԵԼԿՐԱՏ ՀԱՆԴԱՐՁԱՆ

ՎԻԵՆՆԱ, 6 հոկտ. — Պելկրատէն հասած լուրերը ապահովիչ են։ Մաժուլը լաւատես ընթացքի կը հետեւի։

Մ. ԲՈՒԱՆՔԱՐԷ ՑՈՒՆԱԿԻՆ ԻՐ ՁԵՌՆԱՐԿԻՆ ՄԷՋ

ԲԱՐԻԶ, 6 հոկտ. — Պետութեանց միջեւ, Մ. Բուանքարէի առաջարկին վրայ, յառաջ եկած համաձայնութիւնը, պալքանեան պետութեանց մօտ կատարուելիք միջնորդութեան հետեւանքով այնպէս կը կարծուի քան. շրջանակներու մէջ թէ այլեւս պատերազմի վտանգը անհետացած է։ Մ. Բուանքարէի և Սամսոնօֆի, պալքաններու ներկայացուցիչները ընդունելիք կացութեան հանգամանքը պատմեցին։

ԻՆՉ Կ'ԸՍԷՆ Մ. ԱՍՔՈՒԻԹ

ԼՈՆՏՈՆ, 6 հոկտ. — Բազաք. շրջանակներու մէջ երբեք չեն մտածեր այլեւս պատերազմի հաւանականութեան վրայ։ Մ. Ասքուիթ իր արտասանած ճառին մէջ (ակնարկելով՝ պալքանի ատենապին) ըսաւ, եւ՝ երբեք յոյսս կարած չեմ թէ Արեւելքի մէջ պատերազմէ կարելի է խուսափիլ։ Խաղաղութեան տեսակցութեան համար, պետութիւնները հաւաքաբար և ուշադրօրէն կը հմտագործակցին։ Այդ հարցերին պայթումը արգիլելը անհաղուելի յոյզութիւն մըն է։

ԻՆՉ Կ'ԸՍԷՆ ՎԻԵՆՆԱԿԱՆ ԵՐԿՈՒ ԹԵՐԹԵՐ

ՎԻԵՆՆԱ, 5 Հոկտ.— «Նոյէ Ֆրայէ Բրէսէ» կ'ըսէ Մ. Բուանքարէ չատ լաւ հասկցաւ թէ մինչեւ Աւստրիա և Ռուսիա չնամակցին, Ներոպան չիրնար հանդարտիլ։ Ան ինքնագանել, Պալքանեան խնդրին մէջ, զանոնք համաձայնեցնելու մտիկոցները։ Աւստրիա պէտք է երաշխաւորի, իր կողմէն ազատութեանը մասին, քանի որ պաշտօնական և անպաշտօն Ռուսիա կը փափաքի հայտ ապրիլ։

«Թանսբօսթ» կ'ըսէ որ ինչպատութեան բանակցութեան բանալիները Վիեննայի եւ Բեռլինոպոլէի մէջեւ կը գտնուի։ Կը փափաքուի Աւստրեաւուս համաձայնութեան մը։ Եթէ նոյն իսկ Սերպիա դրաւէ Սանճագը, Աւստրիա պարտաւոր է հաստակերպել իւսէր Ռուսիոյ համաձայնութեան։ Աւստրիա ամէն պարագայի մէջ համակերպող է։

ՆՈՐ ԴՈՐԾԱԿԱԼ. — Գաֆրաք մեր նոր Դարձակալն է Մեծ. Ցաւկոր էֆ. Ուրկանեան (դէղագործ)։ Տեղւոյս մեր բաժանորդներէն կը խնդրուի անպայման յիշեալին դիմել բոլոր հաշուական խնդրոց համար։ — Նոր արձանագրուիլ փափաքողները թ'ոգ հաճին յիշեալին դիմելու։

ԿԱՐԵՒՈՐ

Թերթիս վարչական ճիւղին համար։ Թուրքերէն հասնէ գրելու վարժ, գրաբարեր մը պէտք կայ։ առ այժմ չաբաթեան 40 դրչ. դիմել վարչութեան։

ԲԱՐԻԶԻ ՍԱԿԱՐԱՆԸ

5 Հոկտ. 1912

Ֆրանսական Ռանթ	90 10
Օսմանեան Միաց.	86 85
Օսմանեան Երկաթուղի	199 -
Պանք Օթօման	674·
Պաքա Դարաայաքն	450.—

ԷՍՄՕՆ ԼՈՍՈՒՍԷԹ

ԵՐԿԱԹԷ ԴԻՄԱԿՈՎ ՄԱՐԴԸ

ՈՎ ԷՐ ԱՒԵՏԻՔ ՊԱՏՐԻԱՐՔ ԵԱՐԾՈՒՈՂԸ

ՏՈՒԱՄԻ ՄԸ Զ'ԻՐԵՆՏԸ

Լուի ԺԴ.ի ճակատը պարզուեցաւ. սգ փանքի հառաչ մը Քոռ կուրծքէն և հանգարտ, անուշ չեչտով մը յարեց.

— Սիրելի՛ Հանրիէթա, դուք խելքերնիդ կորսնցուցիք.

— Այո՛, Տէր արքայ, հիմայ որ կենդանս ալ կը կորսնցնեմ...

— Նորէ՞ն... է՛հ ուրեմն, Քո՛ղ ըլլայ. գանգատիս գտէք. Ձեր վախը մեզմայն՝ Լուի համար կը հաւատիմ Լօրէնի ասպետը տեսնել, զայն հարցապնդել, և իմ-ք կ'ուզեմ որ եթէ իր պատասխանները գոհացուցիչ չեղան, այն տեսն ձեռք կ'առնուի Մինչդեռ հանգստանն ուրիշներ...»

— Ձեր վեհափառութիւնը Քող բարեհաճի ներողամիտ գտնուիլ լրացուց Սենա Էնեան խղճալի երեւոյթով մը, յանկը սիրտս Քառ և.

— Աղէ՛կ, ազէ՛կ ըսաւ Լուի ԺԴ. մտերմօրէն պատասխանին ուսին զարնելով, գասը հանգնալու համար յանգին պէտք չկայ... Իրաւունք ունիք Սենդ Էնեան. Թագաւոր մը պէտք է ինքնիրենը Թափանցէ ճշմարտութեան և ոչ՝ Քէ զինքը չրջապատողներուն հարցնէ։

Եւ իր սենեկապանին դառնալով.

— Պո՛նթան, ըսաւ, հարիւրապետին հրաման ըրէ որ Լօրէնի ասպետը հոս բերէ։

Շնորհիւ Թագաւորին եղջերը զարմանքին պաշտպանութեան ասպետը պալատին մէջ անանկ վարկ մը կը վայելէր որ, ամէն ազնուականի սրտին մէջ նամանձ մը և Թշնամի մը չնած էր։ Այն խուլ առեւտրութիւնը՝ զոր խնամով իր դէմ կը ստեղծէր Հանրիէթ ա'Անկլէթէռ, պատճառ մը չէր որ արդէնէ ըլլար ամէն առատ իր Լուվր գալուն, անիկա ուղղակի կը խանդաւէր պալատականներու կոյսին սէջ, որոնք ներքնասենեակները կը լեցնէին իրենց բազմութեամբ և անոնց կեղծուպատիր յարգանքները կը վայելէր։ Ամէն ոնդամուսն պէս, այդ օրն ալ, գէպի Նորին վեհափառութեան յարկաբաժինը առաջնորդող սրահին մէջ իր մուտքը գէպի գուռ ընդհանուր չնկողի մը և հետաքրքրութեան... Անիկա թէը առած էր կին մը, որուն երեսը հակառակ պատշաճական ձեւակերպութեանց, գոցուած էր Քանցր ջօղով մը։ Իրենց կ'ընկերանար նաև մանկամարդ աղջիկ մը, որուն գեղեցկութիւնը սքանչական թաքեր խզեց ներկայ ազնուականներէն և նախանձի տրայարամիններ ունեցան պալատական ազնուատոր տիկինները... Այդ աղջկան կարմրութենէն, երկչոտութենէն, չփորութենէն հասկցան որ անիկա առաջին անգամ ըլլալով կը մանէր այդօրինակ կենցաղի մը մէջ որուն պարճանքն ու փայլը զինքը կը լցնէր այդ սարսաւան...

Հիացողներու խումբը, լաւ բարեկամուհիները, որոնք չրշանակը կը կազմէին օր. ազ լա Վալլիէռ՝ (պալատական սերունդին Թագաւորին), անմիջապես քովը հաւաքուեցան։

— Գուսառաքի մը է, ըսաւ անոնցմէ մէկը արտաբերանքով։

— Շա՛տ սիրուն է, ըսաւ օր. ազ լա Վալլիէռ, յարեց այն միտիտ անկեղծութեամբ, որ ծերազան ժպտա մը բերաւ տիկին ազ Մոնթէսպանի շրթունքներուն վրայ։

— Բայց... կարծես թէ ես զինքը կը ճանչնամ, ըսաւ այս վերջինը.

(Շարունակելի)

ՊԷՏ ՕՂԼՈՒ ՊԻՏԱՑԷԹ ՄԱՀԳԻՄԷՍԻ ԻՄՐԱ ՏԱՒՐԷՍԻՆՏԷՆ

Ցառնաս ալսվէլէթի Թագաւորական Միսիս Վիքթոր Բէնէն Միսիս Լուի Ֆորրիսլ այէնիսէ ալսվէլէթը միւշարուէյհանքն Տէրսատէթ գօսլ ոթսը մանքմէսնէն խաթիսսալ իսալտայի լոզրմ իւ իթրա պիր զէթա իլսալ իլէ թանսիլի հիւմ ոլնան մէպալիզ մարլիմէնի թէէմն խաթիթսոսը իլիւն տարէէ իթրաձա թանքը հաձզա ալնան Ֆէրի քէօ.ինաէ Զիթիէ ձէվիզլէր ճատասնանէ սէքսէն պէշ հուսմէրօլը զէրդ իքի ալսնիւմ ալթիմզէյ զրոսատան իպարէթ Թարլասընէն Թարիխի իլանան իթիարէն օն պէշ կիւն սոնրա պիմիւզէյտէ Ֆիրուխթրնա Թէշէպիւս օլնանճատրնան Թանիպ օլուզ տաճա զիյաճ մարիւանթ ալսդ խաթիկէնլէրին Պէշ օղլու իթրա տարիխսինէ միւբաճաթ իթմէսլէրի իլան օլունը։

23 Քշրէի էվվէլ 328

ՕՍՄ. ԱՌԵՒՏՐ. ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

شركت تجارية عثمانية

SOCIÉTÉ COMMERCIALE OTTOMANE

ԱՆԱՆՈՒՆ ԸՆԿԵՌՈՒԹԻՒՆ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ 100,000 ՕՍՄԱՆԵԱՆ ՈՍԿԻ

ԿԵՂՐՈՆԱՏԵՂԻ Կ. ՊՈԼԻՍ

ԱՌԱՋԻՆ ՀԱՅ ԴՐԱՄԱՏԱՏՈՒՆ

ԳՐԱՍԵՆԵԱԿՆԵՐԸ ԲՍՑ ԵՆ ԱՌԺԱՄԵԱՅ ԿԵՐՊՈՎ

ՍԹՄՊՈՒԼ, ԳԱԹԵՐՃՐՕՂԼՈՒ ԽԱՆ

Հայկական սոյն դրամական հաստատութիւնը կ'ընէ փոխատուութիւններ, առևտրական տոմսերու, մուրհակներու, փոխանակագիրներու, բաժնեթուղթերու, պարտատոմսերու, ապրանքներու և բեռնագիրներու վրայ։

Կուտայ չէքեր, վարկագիրներ, փոխանակագիրներ և հեռագրական վճարում ամէն, ինչպէս Թուրքիոյ նոյնպէս աշխարհիս բոլոր մասերուն վրայ։

Կը գնէ և կը ծախէ ամէն տեսակ բաժնեթուղթեր և պարտաթուղթեր թէ՛ մեր և թէ բոլոր օտար հրապարակներու վրայ, ինչպէս և օտար դրամներ։

Կը գանձէ եւ կը զեղչէ ռեւառական տոմսեր, մուրհակներ, փոխանակագիրներ, բաժնեթուղթեր և կարծներ։

Կ'ընդունի դրամական ամանաներ նպաստաւոր պայմաններով։

Դրամատունս հաստատած է առևտրական տեղեկութիւններու համար լուսագոյ կերպով կազմակերպուած սպասարկութիւն։

ԽՆԱՅՈՂԱԿԱՆ ՕՆՏՈՒԿ

Խնայողութիւնը մեր հաճախորդներուն մէջ քաջալերելու համար կ'ընդունի 25 ղրուշէն սկսելով գումարներ

Դրամատունս կը կատարէ նաև թէ՛ իր հաշուոյն, թէ՛ ժամանակցութեամբ և ուրիշներու հաշուոյն ամէն տեսակ արդիւնաբերութիւններու և ապրանքներու գնում, վաճառում, փոխանակութիւն, ներածում և արտածում։

Կ'ընդունի ներկայացուցչութիւն թէ՛ տեղական և թէ օտար տուներու։

Կը կապէ առևտրական և ճարտարարուեստական ընկերութիւններ և կը ժամանցէ հոնոց։ Կ'ընէ հանրօրէն չինութեանց վերաբերեալ ամէն տեսակ ձեռնարկութիւններ

ՄԵԾ ԴԻՒՐՈՒԹԻՒՆ ՄԸ

«ՄԱՆԶՈՒՄԷ»Ի ԸՆԹԵՐՑՈՂՆԵՐՈՒՆ

ՀԱՆՐ ԳՈՐԾԱԿԱՏԱՐՈՒԹԵԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

«Մանզումէ»ի անօրէնութիւնը դիւրութիւն մը տալու համար ժողովուրդին «Հանրային Գործակատարութեան ընկ.» անուամբ ընկերութիւն մը կազմած է կարող օրէնսդէտ և ձեռնհաս անձնաւորութիւններէ բաղկացած, զոր կ'ստանձնէ թէ՛ Պոլսէն և թէ՛ դաւառներէն յանձնարարուած դատական փոխանորդութիւնները, գատական և վարչական հետապնդումները, գինուորագրութեան վերաբերեալ գործողութիւններ, թէմիթիւ և կալուածական տուրքերու գեղջու

գեղրամական փոխատուութեան և առուծախի կալուածական միջնորդութիւնները, մենաշնորհի խնդրանքները, վաճառատարներու պայմանագիրի մատակարարութիւնը խիստ դիւրամատչելի վարձքով և կատարեալ ողջամտութեամբ։

Դիմել Պաղ Եալի ճատէսի «Մանզումէ»ի խմբագրատան Հանրային Գործակատարութեան ընկ. տնօրէն Կ. Թոքաթլեան էֆֆի։

ՏՔՔ. Գ. ՎԱՐԺԱԳԵՏԵԱՆ

ՄԱՍՆԱԳԷՏ

ՆԵՐՔԻՆ ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԵԱՆ

Աչքոնց և ականջոնց հիւանդութեանց և ԴԱՂԴԱԿԱՆ ԱՌՅԵՐՈՒՆ

Սրբիչոր տարիներ դանազան հիւանդութեանց մէջ ուսումնասիրելով, իր ստացած փորձառութիւնովը բժշկական նորագոյն ոգիներով կարող ժամանակի մէջ կը բուժէ ֆրանսիական, ներժանական, հիպնոսութիւնը, ամէնան անկարգութիւնները, բոլորովին թ. մի՛գամանի, ինչպէս նաև սառանգի, սրտի, թոքերու, աչքերու և երիկամներու հիւանդութիւնները և ղանազան յաճառ դէրքեր։

Բացի կիրակէն, ամէն օր կէս օրէն մինչեւ երեկոյ կը գտնուի Սիլիգէսի, Քրլովոյ հոտաքարի, յոգեկանքի ելքի գրասենեակ, իր ժամանակաւոր սարք

ՏԵՂԱԿՈՒՄՈՒԹԻՒՆ

ՏՈՔԹ. Խ. ՓԱՓԱԶԵԱՆ

1908 Թուականէն ի Բարիզ, Սէն-Լուի և Նեքէր հիւանդանոցներուն մէջ կատարելագործելով իր մասնագիտութիւնը, որի ժամանցած է մէկ քանի «սէրթիֆիքա»ներու։ Այս անգամ ալ Երզնկի դեղին «608» վերջին նորագոյն դրութեամբ արեան մէջ ներարկումը, Վիեննայի, Բարիզի և Պերլինի հիւանդանոցներէն զատ, ժամանակուրայս Ֆրանգիստրդի Երլինի դարմանատան մէջ մասէն ուսումնասիրած ըլլալով յաջողութեամբ կը գործէ Ֆրանկիսաը, ժորթի ամէն տեսակ հիւանդութիւններ, ինչպէս նաև հին և նոր կիրակութիւնը առանց հոգա մը ձգելու։ Հիւանդ կ'ընդունի ամէն օր, բացի կիրակէն, Գալատէ Գալաթա, յաղարակատան Հանի Պեքերի կից։ Սալաշը խան Թիւ 8 գործատանը։ Մէկի և արեան ամէն տեսակ մէքրոսքոպիք և քիմիական ծանութիւններ ի հարկին կը կատարուին։

ՏԵՂԱԿՈՒՄՈՒԹԻՒՆ

ՏՈՔԹ. ԱՐԱՄ ՈՒՆՃԵԱՆ

ՄԱՍՆԱԳԷՏ

ԹԻՒԲԻ, ԱԿԱՆՋԻ ՈՒ ԿՈԿՈՐԴԻ

ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԵՐՆՈՒ

Բարիզի մէջ իր մասնագիտութիւնը կատարելագործած ըլլալով՝ ելեկտրական նուրեան ու ցարդ Պոլսոյ մէջ չգործածուած ու ամէն նորագոյն մեթոդներով մեծ յաջողութեամբ կ'գործածէ խուլութիւնը, պլոն պոյան ու հինգած ցաւերը, ականի խժալն ու ականջի, քիթի, բերանի, կոկորդի ու խաչակի ամէն տեսակ հիւանդութիւններու։ Նամանաւանդ երեսի ու քթի վրայ տեսակաւորութիւնը, որոնք ցարդ անբուժելի նկատուած էին։ «Ատանց գործողութեան», կատարելագոյն կ'լսէ նորագոյն զրէքերով մը։ Վէրի ու գլխու վրայ ամէն տեսակ գործողութիւն կը կատարէ և ազայոյ կոկորդի նշիկները (պատէմիդ) կը հան առանց արիւնահոսութեան, իր մասնաւոր գործիքներով։ Հիւանդ կ'ընդունի մինչև հինգ օր, Գալաթա Գալաթա, Հաժիտիկ սիպիլին դիմաց, Իսթիւեան դեղարանը, կէս օրէ վերջ Գերան, Շեյտան ճամբայ, Թաղսիմ Ֆրանսական հիւանդանոցին կից անկիւնի տարթիմանը Ուրբաթ օրերը մինչեւ դեղարանը կէս օրէ առաջ։ Իսկ Երեքշաբթի օրերը կէս օրէն վերջ իր տունը։ Հինգշաբթի օրերը կէս օրէ վերջ իր տունը գիւղ ամէն հիւանդները, իսկ վիրաբոյ ազգատներն ամէն օր գան. է երեքշաբաթ գործանեցուցս

ՏԵՂԱԿՈՒՄՈՒԹԻՒՆ

ՏՈՔԹ. ՀԱՍ ԱՐԻՆ

ՖՐԱՆՍԷՆ ԲԱՐՁՐԱԳՈՒՅՆ

ԹՈՔԱԿՈՒՄՈՒԹԻՒՆ

ԹՐԳՄՈՒՄՈՒԹԻՒՆ

ՀԲ Ջ ԼԻՐԱՆ, ամիսը Ջ մէկին Դիտել Ս. Դիմաքեանին Թիւ 13, Մէրճան խան, Մոլա Թաղի (Ֆրանսական Հիւանդ.)

ԿԷՏԻԿ ՓԱՇԱ, ՊԱԼԻ ՓԱՇԱ ԵՕԳՈՒԾՈՒ

ԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆ ԴԵՂԱՐԱՆ

ՎԱՀՐԱՄ ԱՍԱՏՈՒՐԵԱՆ

այս դեղարանը որ հաստատութեան վստահութեանը արժանացաւ, մասնաւորապէս դեղերու խիստ թարմութեան, դեղագիրներու ուշադրութեան համար, այս անգամ իր յանախորդները գոհ ձգելու նպատակով բերել տուած է «Էկիզ» մարքայով ՄԻՔԱՏԱՅԱՆ անմնացողդեցիկ փոշի, որ մէկ անգամէն իսկայ բնաջինջ կ'ընէ վնասները։

ԿԸ ԲԻՒ ՆԳՄ ՄԸ ՓՈՐՁԵԼ ԳԻՆՆԵՐԸ ԴԻՒՐՄԱՏՋԵԼԻ ԵՆ

ՄՆՈՓ. — Այս դեղարանը կը յանձնեն փորձ ու կարող բժիշկներ և կը դարմանուին հիւանդներ մասնաւոր սենեակի մը մէջ։ Հինգշաբթի կէս օրէ վերջ և չորեքշաբթի կէս օրէ առաջ Արի դարմանում։

Դեղարանիս բոլոր դեղերը զուտ անգլիական և գաղղիական են, պատրաստուած՝ դեղագործական արհեստին վերջին մեթոդներու համաձայն։

Դեղարանս ունի էռնս մեթոդ մը գոնեաներու, օ սը քոլոնեներու, ակռաի փոշիներու և մրնձիներու, քնջքնջոյի հիւթերու։ Կայ նաև «Ֆրանսիոն», որ միակ դեղն է գլխու թեքերը անհետացնելու և մազերը աճեցնելու, գին 5 ղրուշ։ Դիլերոյին սպաս

ՏՈՔԹՈՐ ԵԴՈՒԱՐԴ ՇԱՀՊԱԶ

ՄԱՍՆԱԳԷՏ ԱԶԳԻ ՀԻԱՆԴՈՒԹԵԱՆ

Բարիզի Բժշկական հանալսարանի ակնաբուժական քլինիքին մէջ իր մասնագիտութիւնը կատարելագործած և Բէնի—Վէնի հիւանդանոցին մէջ իբրեւ ակնաբոյժ երկար ժամանակ ծառայած և փորձառութիւն ձեռք անցուցած ըլլալով, մեծ ոնամբով կը դարմանէ աչքի ամէն տեսակ հիւանդութիւնները, չիլերը (չաչը) կը չտեղ առանց գործողութեան, և մինչև ցարդ Պոլսոյ մէջ չգործածուած Փրոֆ. Ֆավալի գործիքով կարճատեսներու և հեռատեսներու խիստ յստակ և փայլուն ցուցնող ակնոցներ կուտայ։ Գիլիզէն առաջ եկած աչքի հիւանդութիւնները երակներուն մէջ նորանոր գեղ մը ներարկելու արմատաքի կը դարմանէ։ Մեծ յաջողութեամբ և ազանց ցաւ պատճառելու կը կատարէ քաշառաքի (փերտէ) և աչքի վերաբերեալ ամէն տեսակ գործողութիւններ։ տեսողութենէն զուրկ և տեսեալ աչքերուն տեղ բնականին յար և նման արուեստական աչքեր կը դնեն։ Հիւանդ կ'ընդունի ամէն օր, մինչև կէս օր, Պահէճ Գալաթա, Համիտիէ սիպիլին դիմաց, Իսթիւեան դեղարանը, կէս օրէ վերջ Գերան, Շեյտան ճամբայ, Թաղսիմի Ֆրանսական հիւանդանոցին կից անկիւնի տարթիմանը Ուրբաթ օրերը մինչեւ դեղարանը կէս օրէ առաջ։ Իսկ Երեքշաբթի օրերը կէս օրէն վերջ իր տունը գիւղ ամէն հիւանդները։

Զուլիպերական դասատուական ժամանակ տարեկան 2 անգամ։

Տրամադրելի վկայեալ հիւանդապահուհիներ

Գիլ տանուան մէջ յարգոյ հասարակութեան ժամ գտած ընդունելութիւնէն քաջալերուած, սկսած եմ «Եւրոպական» կերակուներէ ուզղակի բերել տալ տեղերու մթերքը։

ԲՈԼՈՐ ՔԱՂԱՔՆԵՐՈՒ ՄԷՋ ՄԱՍՆԱՃԻՒՂԵՐ ԲՈԼՈՐ ՔԱՂԱՔՆԵՐՈՒ ՄԷՋ

ՍԻՆԿԷՐԻ

ԿԱՐԻ ՄԵՔԷՆԱՆԵՐԸ

THE SINGER MANFG. CO. TRADE MARK

ԱՇԽԱՐՀԻՍ

ԼԱՒԱԳՈՅՆ ՄԵՔԷՆԱՆԵՐՆ ԵՆ

Խիստ հաստատուն չինուածք և ամենաընտիր ընտրութեան

Անմրցելի ընտանիքի և գործածողներու համար

ՍԻՆԿԷՐԻ ԿԱՐԻ ՄԵՔԷՆԱՆԵՐՈՒ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Կ. ՊՈԼՍՈՅ ՄԱՍՆԱՃԻՒՂԵՐ

Բերա, Մեծ Փողոց, Թիւ 343, Կալաթա Մինկէր խան և Գալաթայ Թիւ 120 և Սուլթան Համամ, Սուլթան Պայազիտ և Ֆոթին Հաֆրդ Բայա, Թիւ 64։ Սկիւտարի Ջարչը պէյճ Թիւ 15։ Գալաթայ քէօյ Մօտա ճատէսի։ Մաքրիքէօյ երկաթուղիի հրապարակը։ Գալաթ, Բէօրրիս Պայը, Թիւ 113։ Պէյիկթաշ Շիրքէթի նաւամատոյցին դիմացը։ Բանկալթի Քրամվայ ճատէսի Թիւ 57։

ՏՆՕՐԵՆՈՒԹԻՒՆ Արեւելքի համար. — Կ. Պոլիս, Բերա Մեծ-Փողոց, 343

ԶԳՈՒՇԵԼ ԿԵՂՄԷՐԷՆ ՊՇՆՋԵԼ ԳՈՐՄՐԼՆԻ ՎԱՌՆԻՇԸ

ԴԵՂԱՐԱՆ

ՄԻՀՐԱՆ ԳԱԼԷՄՔԵՐԵՆ

Բերա, մեծ փողոց, Ագա ճամբի դիմացի կարգը, Թիւ 117

Երկար տարիներէ ի վեր ունեցած փորձառութենէս լիապէս համոզուած ե որ Դեղարան մը կրնայ յաջողիլ, պարագային՝ երբ ուղղամտութիւն, ճշմարտութիւն և աշխատիլ, ողութիւն կը տիրեն ամէն գործառնութեանց մէջ, փութացնելու համար հիւանդին ապաքինումը։

Կը մաղթեմ որ երբէք չիհանգստանամ, բայց եթէ երբէք պէտք ունենամ ո.և է դեղագիրի մը պատրաստութեան, համեցէք գիտնալ մեր նոր Դեղարանը, ուր պիտի գտնէք արուեստին ամենանուրբ պահանջումներու համաձայն դեղերու խղճամիտ պատրաստութիւն դեղերուն ամենէն թարմը և ընտիրը գեղերու ամենէն ժամը։

Անձնապէս ալ համոզուելու համար այս ճշմարտութեան, կը բաւէ անգամ մը միայն այցելել դեղարանս։ Մեր գաւառաքի հայ ազգակիցներուն դարմանումի համար ժամանակ ստացողներ բժիշկներու պէտք ունեցողներուն ամէն դիւրութիւն կ'ընծայուի երբեմն մեր դեղարանը։

Զուլիպերական դասատուական ժամանումս յարթը 2 անգամ։

Տրամադրելի վկայեալ հիւանդապահուհիներ

Գիլ տանուան մէջ յարգոյ հասարակութեան ժամ գտած ընդունելութիւնէն քաջալերուած, սկսած եմ «Եւրոպական» կերակուներէ ուզղակի բերել տալ տեղերու մթերքը։

ՏՕՔԹՈՐ ՏԻԳՐԱՆ ԹՈՓԻՈ

ՄԱՍՆԱԳԷՏ ՆԵՐՔԻՆ ԵՒ ՄՈՐՔԱՔԻՆ ԱՌՅԵՐՈՒՆ

Հիւանդ կ'ընդունի ամէն օր, Գիլիպ, Սամ պէյի գաղութին մօտ, Անանեան սարթիքանի իր յարկաբաժնին մէջ

Աչքոնց և ականջոնց ինչպէս նաև ազայոյ ամէնազգի հին և նոր սիրուերը, սատմգաչ, ազգերու, երիկամներու, սրտի եւայլն հիւանդութիւնները անպիսան և ամերիկեան նորագոյն մեթոդներով կը դարմանէ։ Ծրանիպարը և անոր հետեւանք բոլոր յստակ հիւանդութիւնները «Սալվարսան»ի և բոլորովին նոր դեղերով Սամմէ՝ ներարկումներով կը սատմէ առանց մէ՛ն է ցաւի և առանց գրասենեակ արգելք ըլլալու։

Որպէս զի ո և է մէկը չի վարանիր թիթեղով և գալէրայով, վերերու Ամերիկայի և Անգլոյ մէջ հնար եղած, էլեարտրական և յաջողութեամբ գործածուած նորագոյն միջոցներով պատասխանում ալ կը կատարէ։

Ուրբաթ օրեր մինչև կէս օր Գալաթ

ՏՈՔԹ. Գ. ՋԱՐՊՃԵԱՆ

Մասնագէտ քիթի, ականջի և կոկորդի հիւանդութեանց

(Գալատայի Համալսարանէն, բժշկի Շեյլիի Մինչեւ Գալաթայի Հիւանդանոցին)

Այս անգամ փոխադրուած է Բերա Մեծ Փողոց, յունական հիւպատոսարանի դէմ, Թիւ 75, ուր ըստ ասոնցմէ կ'ընդունի իրեն դիմող հիւանդները, ամէն օր կէս օրէ վերջ, և կը դարմանէ զանազան գիտական վերջին գրութեամբ։ Իսկ առաւօտները կը դասնի Պոլսոյ Բժշկական Ընդ. գործատեսանը, Մթաժուլ, Երզրում խան։

ԱՌԱՋԻՆ ԽՈՐՀՐԴԱԿՈՒԹԻՒՆԸ ՁՐԻ

ԱՐՔԵՆԱԿ ՁԱՀՔՈՒ

Պոլսոյ փաստաբանական ժողովի անդամ

Կ'ընդունի Հաւատի, Թիւրքիի, Ձեզգալի, Ձիրայիթի, Նեբրի և Աժուանգամանի սեռակ գաղթ, զոր կը վարէ կատարեալ ձեռնհասութեամբ, գոգաձագոյ հաւատքով և արագութեամբ կը իրագործէ գործերը և պաշտպանական գրութիւններ։ Գաւառներէ խրկուած նամակներով թէ՛ գրեր ուղարկեր կը հաստատէ անմիջապէս, քանզի եթէ ուզի վարձքի փոխարէն։ Մասնաւոր գաւառներնի ալ կ'ստանէ գաւառական ինքնիրներու համար ժամանակ հաստատ։

Հասցէ Կ. Պոլիս, Գալաթայ Գալաթա, Ֆրանկ խան, Թիւ 12։

ԲԱԳՐԱՏՈՒՆԻ ՎԱՐԺԱՐԱՆ

ԲԱՐԶՐԱԳՈՅՆ ԻՍԱՏԻ

ԳԻՇԵՐՕՐԻԿ ԵՒ ՅՅՐԿԵԱՑ

Բագրատունի Իսատի վարժարանի 15դ տարեշրջանը կը սկսի սեպտ. 3 երկուշաբթի, և գասերը կը սկսին նոյն օր։

Բագրատունի վարժարանի նպատակն է ուսուցանել վճռական մասնութիւն, լեզու և բարձրագոյն ուսմունք ու գիտութիւն։

Բագրատունի վարժարանի ուսանողները Գեղական Իսատիներու կատարեալ հաւատար իրաւունքները կը վայելեն։ Մեր տղաքները զերծ են դիւրարքութենէն, հանգիստ ու ազատով կրնան կատարելագործել իրենց ուսումը, և մեր չրջանաւարտները առանց քննութեան կ'ընդունուին Գեղական Բարձր. վարժարանները, ինչպէս նաև Եւրոպական հանրակրթարանները։

Բագրատունի վարժարանի դասերութիւնները թարմ կարգին համաձայն ուսուցուած է Նոր Դրացրին մէջ։ (Ֆարեկան մինչեւ 12 լիրայով գիշերօթիկ կ'ընդունուի)։ Սոյն ծրագիրը Հրի կը գրկուի փոխադրաց ուր որոշագէր կ'երեւի թէ ինչ դիւրութիւններ տրուած են պարզապէս գաւառացիներուն օգտակար ըլլալու տրամադրութեամբ։

Դիշերօթիկ աշակերտները գեղաց է փութան այժմէն արձանագրուիլ, վասն զի դիշերօթիկներուն թիւը սահմանափակ է։

Բանակցութեան համար դիմել կամ գրել, ամէն օր, մինչեւ կէս օր, Բագրատունի Իսատի վարժարան, Բանկալթի. Կ. Պոլիս։

Հիմնադիր-Տնօրէն
ՅԱԿՈԲ ԲԱԳՐԱՏՈՒՆԻ

ԳԱԼԼԻԱԿԱՆ ԱԽՏԻ ՅԱԿ ԱՆԳԱՄԷՆ ՖՈՒՐՆԻՍ

ՏՔԹ. Ռ. ՈՒՂՈՒՐԼԵԱՆ

Բրոնքէոս երլիթի վերջին անգամ գրուած 806 Սալվարսան գիշերով կատարելագոյն կը բուժէ հին և նոր գոնոքոկի ախտերը, մինչեւ ոչ մէկ ցաւ, նաև. ներքին ժամանակի մէջ կը գործածի ջերմաստիճան, միզածանի և երիկամուցի ու բրոնքիտի հիւանդութիւններու, ինչպէս նաև ամենայն անկարգութիւնն բոլորովին նոր մեթոդներով։ Իրեն գիմող հիւանդները կ'ընդունի ամէն օր իր գրասենեակին, Սիրքէճի, Թրամվայի ճամբան վրայ Ֆերտաս լուսանկարչատան առաջին յարկը։ Ծանօթ.—Ամէն տեսակ գրասենեակ մոլեռնքի և ատրանքի ինչպէս. նութիւններու և ժամանաւոր ներկայ.

ՀԱՒԱՔԱՒՈՅ ՆՈՐ ՕՐԻՆԱՑ

ՕՐՈՒՈՒՆ ԳՈՐԾԻ ԳԻՐՔ

Հրատարակի ելաւ Փաստաբան Կ. Սալթեան ֆ.Գ.ի «Հաւաքածոյ Նոր Օրինաց» երկասիրութիւնը, որ կը պարունակէ Օսմ. Սահմ. Օրինաց (Գանուն Իսասի) Ընդարձակ Օրինաց (Ինքնիրաւոյ Մէջլիսան) Պայմանի Օրինաց (Իսարէի Էսքիֆիէ) Ընկերակցութեան (Ճեմիէթ Թաւնունք) Գործարարի, Ճանապարհի (Թէմիէթիս) և այլ օրէնքներու որոնց օրուան անհրաժեշտ գիտցած չէն ամէն տեսակի համար։

Գին 3 ուկէս Ղրշ.

Կը գտնուի ամէն գրավաճառաց քով մեծաքանակ գիշերներուն կարեւոր ՁԵՂՔ կայ։ Կեդրոնատեղին է Ջաքմաքճիլար Ցովհաննէս Դրլբճեանի գրատուն։

Ուր կը գտնուի նաև հեղինակին «Օրինաց Հաւաքածոյ» ուրիշ գիրքերն ալ, ազատական (Թիւրքիէ) կալուածական, Վաղքի, ժառանգական, Շերեի և Պատժական և այլ օրէնքներու վերաբերեալ։

Դիւրամատչելի գինով Բ. Հատոր 10 ղ.
Զինուոր. Կանոնագիր » 1 ղ.
50—17

ՍՊԻՏԱԿ ԴԵՂԱ

Գ. ՀԱՃԷԱՆ

ՍԻՐԲԷՃԻ ՊԱՊԸ ԱԼԻՒ ՃՍԲՐՈՒՆ ՎՐԱՑ

Պոլսոյ հրապարակէն ոչինչ չգնեցի. Դեղագիրս ո՞ւր չինել տամ. կ'ըսէք՝ կուզէ՞ք որ առած դեղերնիդ թարմ ըլլայ. որչափ դեղ որ գոյութիւն ունի, Եւրոպայէն բերել, տուի. գիտցէք անգամ մը դեղարանս ուր կայ մաքրութիւն ճշտապահութիւն և ամեն տեսակ դեղագիր պատրաստում։

Դեղարանս միշտ կը գտնուին ամենահմուտ բժիշկներ, ամէն տեսակ հիւանդութեանց ժամանակ Տոքթ. Բերթէվ Նէրիպէյ իր քլինիքը հաստատած է դեղարանիս վրայի հարկը կը դարմանի ֆրանկիսաը՝ նոր մեթոդով, ինչպէս ջերմամիզութիւն։

Կ'ստանան հմուտ բժիշկներ ամէն տեսակ հիւանդութեանց։

Գաւառաքի հիւանդներու պիտիանանարարեմ խզճամտորէն ժամանակ բժիշկներ։ 80 21

ԳԱԲԱՄԱՃԵԱՆ

ԳԻՇԵՐՕՐԻԿ ԵՒ ՅՅՐԿԵԱՑ

ԵՐԿՍԵՌ ՎԱՐԺԱՐԱՆ Ի ԳԱԼԱԹԱ,

ԵՕԹՆԱՄԵԱՅ Իսատի

Հինգերորդ տարեշրջան

Վարժարանս նոր տարեշրջանէն սկսեալ Իսատի վերածուած ըլլալով, գասարաններու կազմութեան համար այժմէն ուշադրութիւն դարձած է մայրաքաղաքիս և շրջականերու, ինչպէս նաև գաւառացի աշակերտներու համար կրթական նոր ծրագրի մը համաձայն մեծ խնամով կ'աւանդուին Հայերէն, Թուրքերէն, Ֆրանսերէն և Անգլերէն՝ իրենց իակ սեպհական լեզուով և թարգմանութեամբ (բառթիք), նոյնպէս գիտութիւնները և ուսմանց անհրաժեշտ բոլոր հիւղերը։ Ժամանուորաբար վճռականութիւն, Տնտարակութիւն, անանական և առևտրական գիտելիք։ Իսկ աղջիկներու համար ասեղնագործութիւն, կար և ձեռագիտութիւն տեսական և գործնական։

Թէ՛ մանչ և թէ՛ աղջիկ գիշերօթիկներու ամաթոյակը խիստ չափաւոր, դիւրամատչելի անհամեմատ կերպով ամէն՝ մանաւանդ գաւառացիներու համար։

Գիշերօթիկները կը վայելեն մայրական խնամք, կանոնաւոր հոգածութիւն և ընտիր սնունդ՝ առաջնակարգ պայմաններով։ Շնչք ընդարձակ, գեղեցկագիր և օգտակար՝ ընդարձակ պարագով։

Մանրամասնութեան և աշակերտներու արձակ՝ գ ուիեան համար դիմել վարժարան Տ ր Լենութեան։

Հիմնագիր Տնօրէն
ԳԱՌՆԻԿ ԳԱԲԱՄՃԵԱՆ

ԱԶԳ

ՅՕԴԱՑԱՒԵՐԸ

ՌՈՒՄԱԴԻԶՄԻՆ ՈՎ

ՊԷՏՔ Է ԴԱՐՄԱՆԵԼ

Գ. Հաքէյլին Բժշկ. և Ընդհ. Առողջապահական Ժողովի արտօնեալ

Շատ մը երեւելի բժիշկներէ գ նանութիւնը յանձնարարուած և բուն ազդեցութիւնը բժշկական գիտութիւն մը ներկայ եղող Ռիւմաթիզմին դրէն գործածելով ընդհանուր յոգացաւերը (հին և երկարաւ, սուր, յոգաւոր, ջերմային և զուտասպրոլզային) ցաւերը յաղողութեամբ կը դարմանէ։

Տարիներով այս հիւանդութիւններէն տառապողները «Ռիւմաթիզմին» մէկ չիին գործածութիւնը պիտի տեսնեն։

Շիշը 7 գանկան է

Արտօնատէր՝ դեղագործ Ցակոբ Ս. Ուրկանեան՝ Գալաթա. Պոլսոյ կեդրոնատեղին է Գալաթայի գեղագործարանը։ Գաւառացի յանձնարարութիւնները Ջ գրուշ փոստի ծախքով տիպ կ'ընդունուին։

ԳԱՐԱԳԱՇԵԱՆ ԹՈՒՄԱՍ

ՅԱՆՁՆԱԿԱՏԱՐ

Եւ հայթայթելի ամէն տեսակ գիրքերու՝ հայ. Ֆրանս. Թուրք.

Հասցէ՝ Կ. Պոլիս, Կօզա ճատէսի Թիւ 9 կամ Եէնի-Դարու, Սալը փողոց Թիւ 5

Գործատուութիւնը կանխիկ Ճշգրտութիւն բացարձակ։

Հեղինակ-հրատարակիչներ՝ նմոյշներ Ամէն ապպրանքի հետ կարելու նպատ. Թուութիւն կը խնդրուի

Դիմեցէ՛ք իրեն, կ'օգտուիք և գոհ կը մնաք։